

Poslovno poročilo
Knjižnice Ksaverja Meška Slovenj Gradec
za leto 2023

Slovenj Gradec, februar 2024

KNJIŽNICA KSAVERJA MEŠKA SLOVENJ GRADEC
Ronkova 4
2380 Slovenj Gradec

Davčna številka: 60703067

Zavezanec za DDV: ne

Matična številka: 5518164000

Dejavnost: dejavnost knjižnic
Šifra dejavnosti: 91.011

Vpisana v sodni register pod številko vložka 1/04290/00
pri Okrožnem sodišču v Slovenj Gradcu

Šifra uporabnika: 37.419

Številka TRR: 01312-6030374109
RS Ministrstvo za finance Uprava RS za javna plačila
(Območna enota UJP Slovenska Bistrica)

Pooblaščen oseba za zastopanje: Dragica Ropič, direktorica

KAZALO

1. UVOD.....	3
1.1. DEJAVNOST ZAVODA.....	3
1.1.1. Organi zavoda.....	4
1.1.2. Zakonske podlage za izvajanje dejavnosti javne službe.....	5
1.2. CILJI KNJIŽNICE KSAVERJA MEŠKA SLOVENJ GRADEC.....	6
1.2.1. Dolgoročni cilji Knjižnice Ksaverja Meška Slovenj Gradec.....	6
1.2.2. Letni cilji Knjižnice Ksaverja Meška Slovenj Gradec.....	7
2. POSLOVNO POROČILO.....	7
2.1. NOTRANJA ORGANIZACIJA DELA.....	7
2.1.1. Nabava in obdelava knjižničnega gradiva.....	7
2.1.2. Izposoja in vračanje gradiva.....	7
2.1.3. Informacijska in prireditvena dejavnost.....	8
2.2. KNJIŽNIČNO OSEBJE.....	8
2.2.1. Strokovno izobraževanje zaposlenih.....	9
2.3. KNJIŽNIČNA ZBIRKA.....	10
2.3.1. Pridobivanje knjižničnega gradiva.....	11
2.3.2. Struktura prirasta po vsebini in glede na namembnost gradiva.....	13
2.3.3. Izkazovanje ciljev nakupa za uveljavljanje enake dostopnosti knjižničnega gradiva.....	14
2.3.4. Odpis knjižničnega gradiva.....	14
2.4. ČLANI KNJIŽNICE.....	14
2.5. OBISK V KNJIŽNICI.....	15
2.5.1. Obisk zaradi izposoje oz. vračila knjižničnega gradiva.....	15
MEDKNJIŽNIČNA IZPOSOJA.....	16
2.6. OBRATOVALNI ČAS.....	16
2.7. PREGLED PRIREDITEV IN DOGODKOV V KNJIŽNICI.....	16
2.8. DOMOZNANSKA DEJAVNOST.....	21
2.9. PROSTOR IN OPREMA.....	21
3. ZAKLJUČEK.....	22
4. POJASNILA K RAČUNOVODSKIM IZKAZOM.....	24

A. POSLOVNO POROČILO ZA LETO 2023

1. UVOD

Letno poročilo določenega proračunskega uporabnika Knjižnice Ksaverja Meška Slovenj Gradec (v nadaljevanju KKM) je sestavljeno v skladu z 21. členom zakona o računovodstvu iz:

- poslovnega poročila in
- računovodskega poročila, ki je sestavljeno iz računovodskih izkazov (bilance stanja, izkaza prihodkov in odhodkov) in pojasnil k izkazom.

Letno poročilo KKM za leto 2023 daje vpogled v podatke o opravljenem delu zavoda v minulem letu. Prinaša podatke o sestavi knjižnične zbirke, prirastu in izposoji gradiva, obisku in članih knjižnice. Pojasnjuje prizadevanje knjižnice za uspešno opravljanje njene primarne dejavnosti in njeno vlogo pri popularizaciji, spodbujanju in širjenju bralne kulture. V poročilu najdemo podatke o izobraževanju uporabnikov, izobraževanju delavcev knjižnice ter o prireditvah in drugih dogodkih v vseh enotah knjižnice.

Pojasnjuje tudi vpetost knjižnice v lokalno okolje in v proces vseživljenjskega učenja. Je odraz zastavljenega programa dela, zato v določenih delih komentira uspešnost načrtovanega. Ker pa ocena poslovanja temelji tudi na primerjavi rezultatov prejšnjih let, primerja uspešnost poslovanja v nekaterih najpomembnejših segmentih poslovanja. Dosežene rezultate vrednoti s postavljenimi normativi v Pravilniku o izpolnjevanju pogojev za opravljanje knjižnične dejavnosti kot javne službe. Letno poročilo knjižnice je pripravljeno na podlagi podatkov, ki so jih pripravili strokovni delavci in računovodska služba ter izpisov statistik v programski opremi COBISS3.

1.1. DEJAVNOST ZAVODA

Knjižnica Ksaverja Meška Slovenj Gradec je splošna javna knjižnica, namenjena izobraževanju, informiranju, kulturni razgledanosti in razvedrilu občanov. Dejavnost opravlja za 21.490 prebivalcev Mislinjske doline (16.955 MO Slovenj Gradec in 4.535 O Mislinja – podatki za drugo polovico leta 2023). Ustanoviteljici zavoda sta Mestna občina Slovenj Gradec, Šolska ulica 5, Slovenj Gradec in Občina Mislinja, Šolska cesta 34, Mislinja, ustanoviteljske pravice in obveznosti do zavoda izvajata Občinski svet mestne občine Slovenj Gradec in Občinski svet občine Mislinja.

Zavod je pravni naslednik Knjižnice Ksaverja Meška Slovenj Gradec, ki jo je ustanovila Skupščina občine Slovenj Gradec z odlokom o ustanovitvi, objavljenem v Uradnem listu RS, št. 17/91 in 2/92. Ustanoviteljske pravice sta z odlokom objavljenim v Uradnem listu RS, št. 86/02 prevzeli Mestna občina Slovenj Gradec in Občina Mislinja. Začetek delovanja knjižnice v Slovenj Gradcu datira v leto 1949, ko je bila ustanovljena Okrajna ljudska knjižnica, ki je samostojno delovala do leta 1975. Istega leta je bila kot samostojna enota vključena v Zavod za kulturo Slovenj Gradec, ki je deloval do leta 1991.

Poslanstvo Knjižnice Ksaverja Meška Slovenj Gradec kot javnega zavoda je trajno in nemoteno opravljanje knjižnične dejavnosti.

Zavod je pravna oseba, s pravicami, obveznostmi in odgovornostmi v pravnem prometu, kot jih določa zakon in odlok o ustanovitvi. Zavod je vpisan v sodni register pri Okrožnem sodišču v Slovenj Gradcu pod registrsko številko 1/04290/00 in v razvid knjižnic pri Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani pod številkami: 111 Knjižnica Ksaverja Meška Slovenj Gradec, 112 knjižnica Slovenj Gradec, 113 knjižnica Mislinja, 114 knjižnica Pameče – Troblje in 115 knjižnica Podgorje.

V sestavo javnega zavoda Knjižnice Ksaverja Meška Slovenj Gradec sodijo:

- Knjižnica Slovenj Gradec, Ronkova 4, Slovenj Gradec
- Knjižnica Mislinja, Šolska cesta 55, Mislinja
- Knjižnica Podgorje, Podgorje 172, Podgorje pri Slovenj Gradcu in
- Knjižnica Pameče-Troblje, Pameče 134, Slovenj Gradec.

Mreža knjižnic je objavljena kot priloga Pravilniku o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe (Ur. l. RS 73/2003).

V okviru dejavnosti, skladnih z uredbo o uvedbi in uporabi standardne klasifikacije dejavnosti (Uradni list RS, št. 2/02), knjižnica:

- sodeluje v vseživljenjskem izobraževanju,
- zagotavlja dostopnost in uporabo gradiv javnih oblasti, ki so splošno dostopna na elektronskih medijih,
- organizira posebne oblike dejavnosti za otroke, mladino in odrasle, ki so namenjeni spodbujanju bralne kulture,
- organizira posebne oblike dejavnosti za otroke, mladino in odrasle s posebnimi potrebami,
- organizira kulturne prireditve, ki so povezane s knjižnično dejavnostjo,
- prireja seminarje, strokovna posvetovanja, tečaje in predavanja,
- vzdržuje stike s sorodnimi zavodi doma in v tujini,
- izmenjuje knjižnične prireditve in razstave,
- pripravlja in izdeluje vse vrste publikacij v knjižni in neknjižni obliki,
- posreduje bibliografske in druge informacijske proizvode in storitve,
- pridobiva in izobražuje uporabnike,
- informacijsko opismenjuje,
- varuje knjižnično gradivo, ki je kulturni spomenik,
- opravlja drugo bibliotekarsko, dokumentacijsko in informacijsko delo ter
- zbira, obdeluje, varuje in posreduje domoznansko gradivo.

Zavod pridobiva sredstva za opravljanje svoje dejavnosti iz proračunov lokalnih skupnosti ustanoviteljic in na podlagi prijav na različne razpise Ministrstva za kulturo in drugih. Poleg tega lahko pridobiva sredstva iz nejavnih virov:

- s članarinami in zamudninami,
- s prodajo rabljenega knjižničnega gradiva na trgu,
- iz drugih zakonitih virov.

Sredstva za izvajanje javne službe, ki jih zagotavljajo ustanoviteljice iz proračuna, pokrivajo finančna sredstva za plače zaposlenih, za materialne stroške, za nakup knjižničnega gradiva ter za nakup in vzdrževanje prostorov in opreme.

Ustanoviteljici zagotavljata sredstva za izvajanje javne službe tekoče po dvanajstinah. Ustanoviteljici zagotavljata sredstva za izvajanje javne službe knjižnice skladno s soustanoviteljsko pogodbo, po kateri sta udeleženi z nerazdelnima deležema, in sicer Mestna občina Slovenj Gradec z 78,90% deležem in Občina Mislinja z 21,10% deležem.

1.1.1. Organi zavoda

V skladu z Odlokom o ustanovitvi Knjižnice Ksaverja Meška Slovenj Gradec (Ur.l. 69/2017- 8.12. 2017) sta organa zavoda :

- direktor knjižnice in
- svet knjižnice.

Direktor:

zastopa, predstavlja in vodi poslovanje zavoda ter odgovarja za zakonitost in strokovnost dela zavoda.

Direktor mora pri vodenju poslov ravnati z javnimi sredstvi s skrbnostjo vestnega gospodarja.

Naloge direktorja so: organizira delo javnega zavoda, sprejema strateški načrt, program dela, akt o organizaciji dela po predhodnem mnenju reprezentativnih sindikatov v javnem zavodu, akt o sistemizaciji delovnih mest po predhodnem mnenju reprezentativnih sindikatov v javnem zavodu, sprejema kadrovske načrte, sprejema načrt nabav osnovnih sredstev in investicijskega vzdrževanja, sprejema druge akte, ki urejajo pomembna vprašanja v zvezi z delovanjem javnega zavoda, poroča ustanovitelju in svetu o zadevah, ki lahko pomembno vplivajo na delovanje javnega zavoda, pripravi letno poročilo, sklepa zavodsko kolektivno pogodbo, če jo zavod ima in druge naloge, določene s področnimi predpisi.

Direktor zastopa zavod neomejeno, razen glede nakupa ter odtujitve nepremičnin, za kar je potrebno soglasje ustanovitelja.

Svet knjižnice:

opravlja naslednje naloge: nadzira zakonitost dela in poslovanja javnega zavoda, spremlja, analizira in ocenjuje delovanje javnega zavoda, predlaga ustanovitelju revizijo poslovanja, ki jo lahko opravi tudi notranji revizor ustanovitelja, ocenjuje delo direktorja, daje soglasje k strateškemu načrtu, programu dela, finančnemu načrtu, sistemizaciji delovnih mest, organizaciji dela, kadrovskemu načrtu, načrtu nabav in k zavodski kolektivni pogodbi, ter nadzira njihovo izvajanje, daje soglasje k cenam, daje predhodno mnenje k imenovanju direktorja, imenuje in razrešuje direktorja, sklepa pogodbo o zaposlitvi z direktorjem, opravlja druge naloge v skladu s predpisi s področja delovanja javnega zavoda.

Svet zavoda se je v letu 2023 sestal trikrat in se seznanil z vso aktualno problematiko zavoda in sicer 1. 3., 24. 3. in 23. 10. 2023. Člani sveta so obravnavali in potrdili direktorico (razpis), se seznanili s tekočo problematiko, obravnavali zaključno poslovno in finančno poročilo za leto 2022 ter program dela in finančni načrt za leto 2023.

V skladu s Pravili Knjižnice Ksaverja Meška Slovenj Gradec ima knjižnica tudi **strokovni kolegij**, ki ga sestavljajo vsi strokovni delavci (bibliotekarji, knjižničarji). Po potrebi se sej strokovnega kolegija udeležijo tudi drugi delavci: računovodja, poslovni sekretar, čistilec. Delo strokovnega kolegija vodi in sklicuje direktor, po potrebi pa tudi drugi delavci.

Strokovni kolegij obravnava vprašanja v zvezi z uresničevanjem vloge knjižnice kot kulturno izobraževalnega zavoda, daje mnenja in predloge svetu knjižnice in direktorju. Strokovni kolegij zlasti: izvaja interni strokovni nadzor, obravnava strokovna vprašanja povezana s knjižničarskim delom, daje mnenje k strateškem načrtu, programu dela in finančnemu načrtu, predlaga prioriteto nabave knjižničnega gradiva in osnovnih sredstev, daje svetu knjižnice in direktorju mnenja glede organizacije in dela knjižnice, daje soglasje k imenovanju direktorja, predlaga direktorju program izobraževanja strokovnih delavcev v knjižnici itd. Strokovni kolegij se je v letu 2023 sestal osemkrat, vsa pomembna vprašanja v zvezi z organizacijo in delom našega zavoda pa smo sicer sprotno usklajevali bodisi osebno, telefonsko ali prek e-mailov.

1.1.2. Zakonske podlage za izvajanje dejavnosti javne službe

Letno poročilo Knjižnice Ksaverja Meška Slovenj Gradec za leto 2023 izhaja iz naslednjih predpisov:

- Zakon o uresničevanju javnega interesa za kulturo(ZUJIK), Uradni list RS 77/2007 in spremembe
- Zakon o zavodih, Uradni list RS 12/1991, 45/1994, 8/1996, 36/2000 in spremembe
- Zakon o knjižničarstvu, Uradni list RS 87/2001
- Pravilnik o pogojih za delovanje knjižnice kot javne službe, Uradni list 73/2003
- Uredba o osnovnih storitvah knjižnic, Uradni list RS 29/2003
- Pravilnik o načinu določanja skupnih stroškov osrednjih knjižnic, ki zagotavljajo knjižnično dejavnost v več občinah, in stroškov krajevnih knjižnic, Uradni list RS 19/2003
- Pravilnik o splošnih pogojih poslovanja Knjižnice Ksaverja Meška Slovenj Gradec
- Pravilnik o obratovalnem in delovnem času v Knjižnici Ksaverja Meška Slovenj Gradec
- Pravilnik o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest v Knjižnici Ksaverja Meška Slovenj Gradec (Svet knjižnice 14. 9. 2004)
- Pravilnik o spremembah Pravilnika o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest v Knjižnici Ksaverja Meška Slovenj Gradec (Svet knjižnice 11.4.2017)
- Pravilnik o spremembah Pravilnika o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest v Knjižnici Ksaverja Meška Slovenj Gradec (Svet knjižnice 22.9.2017)
- Pravilnik o spremembah Pravilnika o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest v Knjižnici Ksaverja Meška Slovenj Gradec (Svet knjižnice 21. 10.2019)
- Strokovna priporočila in standardi za splošne knjižnice (2018 – 2028)
- Opis delovnih mest (svet zavoda 27.11.2008)
- ODLOK o ustanovitvi Knjižnice Ksaverja Meška Slovenj Gradec. 2004 . Uradni list, št 27.
- ODLOK o ustanovitvi javnega zavoda Knjižnice Ksaverja Meška Slovenj Gradec. 2017. Ur. l. RS , št.69)
- Pravila Knjižnice Ksaverja Meška Slovenj Gradec (svet zavoda 14.09.2004, 22.02.2006)
- Računovodska pravila Knjižnice Ksaverja Meška Slovenj Gradec(direktorica, 01.01.2013)

- Računovodska pravila Knjižnice Ksaverja Meška Slovenj Gradec (29.12.2023)
- Zakon o avtorski in sorodnih pravicah. Uradni list RS 16/2007 in spremembe
- Navodilo za izločanje in odpis knjižničnega gradiva. Priloga Knjižničarske novice 6, 2003
- Zakon o lokalni samoupravi, Uradni list RS 94/2007 in spremembe
- Pravilnik o določitvi neposrednih in posrednih uporabnikov državnega in občinskih proračunov, Uradni list RS 46/2003
- Zakon o financiranju občin, Uradni list RS 123/2006 in spremembe
- Zakon o javnih financah, Uradni list RS 79/1999 in spremembe
- Zakon o računovodstvu, Uradni list RS 23/1999 in spremembe
- Zakon o dohodnini, Uradni list RS 117/2006 in spremembe
- Zakon o delovnih razmerjih, Uradni list RS 21/2013 in spremembe
- Kolektivna pogodba za javni sektor, Uradni list RS 57/2008 in spremembe
- Kolektivna pogodba za kulturne dejavnosti v RS, Uradni list RS 45/1994 in spremembe
- Zakon o sistemu plač v javnem sektorju, Uradni list RS 56/2008 in spremembe
- Zakon o javnih uslužbencih, Uradni list RS 63/2007 UPB3, 65/2008
- Uredba o uvrstitvi delovnih mest v javnih agencijah, javnih skladih in javnih zavodih v plačne razrede, Uradni list RS 69/2008 in spremembe
- Uredba o notni metodologiji in obrazcih za obračun in izplačilo plač v javnem sektorju, Uradni list RS 93/2008
- Uredba o napredovanju javnih uslužbencev v plačne razrede, Uradni list RS 51/2008 in spremembe
- Zakon o varnosti in zdravju pri delu, Uradni list RS 43/2011 in spremembe
- Etični kodeks slovenskih knjižničarjev, 1995
- Kodeks ravnanja javnih uslužbencev, Uradni list RS 8/2001
- Strateški načrt razvoja Knjižnice Ksaverja Meška Slovenj Gradec 2020-2025

1.2. CILJI KNJIŽNICE KSAVERJA MEŠKA SLOVENJ GRADEC

1.2.1. Dolgoročni cilji Knjižnice Ksaverja Meška Slovenj Gradec

Vloga splošne knjižnice v življenju posameznika in skupnosti je demokratično središče lokalne skupnosti za informiranje, izobraževanje, raziskovanje, kulturo in razvedrilo prebivalcev. Knjižnica s knjižničnim gradivom in storitvami uveljavlja svojo splošno razsvetlensko vlogo z dostopom do informacij in znanja in svojo politično vlogo z omogočanjem uporabe knjižnične zbirke in informacij za vse pripadnike lokalne skupnosti oziroma za vsakogar. Javna knjižnica je funkcionalno urejen javni prostor storitev za vsakogar in ne izstopa z elitnostjo v družbi. Ima lahko zato celo nižji status v primerjavi z drugimi kulturnimi inštitucijami, čeprav ima največ obiska med njimi, a nezamenljiva vloga v kontekstu informiranja, izobraževanja in kulturnega doživetja ji ostaja. Opredeljena je s prosto dostopnimi informacijami za informiranje, znanje in kulturo, ki jih knjižničarji organizirajo v določenem kontekstu s posebnimi procesi, pravili in izobraževanjem za delo in etiko dela.

Dolgoročni cilji knjižnice so opredeljeni v lokalnem strateškem načrtu in dokumentu upravljanja knjižnične zbirke. Cilj knjižnice je čim bolj neposredno in čim bolj popolno posredovati informacije, znanje in kulturne dobrine uporabnikom. Cilji knjižnice so usmerjeni v zagotavljanje in uresničevanje knjižnične dejavnosti, ki je javna služba in v skladu z Zakonom o knjižničarstvu zajema :

- zbiranje, obdelovanje, hranjenje in posredovanje knjižničnega gradiva,
- zagotavljanje dostopa do knjižničnega gradiva in elektronskih publikacij,
- izdelovanje knjižničnih katalogov, podatkovnih zbirk in drugih informacijskih virov,
- posredovanje bibliografskih in drugih informacijskih proizvodov in storitev,
- sodelovanje v medknjižnični izposoji in posredovanju informacij,
- pridobivanje in izobraževanje uporabnikov,
- informacijsko opismenjevanje,
- varovanje knjižničnega gradiva, ki je kulturni spomenik, drugo bibliotekarsko, dokumentacijsko in informacijsko delo.

Iz Zakona o knjižničarstvu izhajajo še naslednje posebne naloge splošnih javnih knjižnic:

- sodelujejo v vseživljenskem izobraževanju,
- zbirajo, obdelujejo, varujejo in posredujejo domoznansko gradivo,
- zagotavljajo dostopnost in uporabo gradiv javnih oblasti, ki so splošno dostopna na elektronskih medijih,
- organizirajo posebne oblike dejavnosti za otroke, mladino in odrasle, ki so namenjene spodbujanju bralne kulture,
- organizirajo posebne oblike dejavnosti za otroke, mladino in odrasle s posebnimi potrebami (duševno in telesno prizadeti, priseljenci...), organizirajo kulturne prireditve, ki so povezane z njihovo dejavnostjo.

1.2.2. Letni cilji Knjižnice Ksaverja Meška Slovenj Gradec

Letni cilji, zastavljeni v Programu dela za leto 2023 so bili uresničeni v vseh segmentih poslovanja in organizaciji prireditev in ostalih dejavnosti. Knjižnica je dosledno upoštevala finančni načrt in pogodbe z ustanoviteljicama in Ministrstvom za kulturo RS.

2. POSLOVNO POROČILO

2.1. NOTRANJA ORGANIZACIJA DELA

Svoje poslovanje je knjižnica organizirala po sistemu dveh služb v skladu z aktom o notranji organizaciji in sistematizaciji delovnih mest: strokovne in upravne. Strokovna služba je opravljala dela nabave, obdelave, izposoje, postavitve, izločanja, odpisa in urejanja gradiva. Prav tako je v njeni pristojnosti potekalo bibliopedagoško delo z uporabniki in organizacija prireditev, namenjenih širjenju bralne kulture ter domoznanska in informacijska dejavnost. Upravna služba je zajemala računovodstvo, tajništvo in direktorstvo.

Knjižnično gradivo je bilo locirano v osrednji knjižnici, v krajevnih knjižnicah, v domoznanskem oddelku in arhivu.

Knjižnična zbirka je na dan 31.12.2023 obsegala **112.602** enot gradiva

Letni prirast gradiva je **3.700** enot gradiva.

2.1.1. Nabava in obdelava knjižničnega gradiva

Nabava in obdelava knjižničnega gradiva je potekala v programski opremi COBISS3 v segmentih nabave, zaloge, serijskih publikacij in katalogizacije. Podatki o nabavi knjižničnega gradiva so razvidni v poglavju o prirastu knjižničnega gradiva.

Smernice nabavne politike se uresničujejo zelo tehtno, saj so sredstva za nakup knjižničnega gradiva iz leta v leto nižja. Nakup gradiva se še posebej prilagaja in odziva na potrebe okolja v katerem knjižnica s svojimi krajevnimi knjižnicami deluje. Pri nakupu knjižničnega gradiva smo upoštevali standarde za splošne knjižnice, ki določajo razmerje med leposlovno in strokovno literaturo ter zbirko za mlade bralce.

2.1.2. Izposoja in vračanje gradiva

V vseh enotah knjižnice izposoja poteka na centralnem izposojevalnem mestu, kjer poteka tudi vračanje gradiva in dajanje osnovnih informacij o gradivu, vpis uporabnikov knjižnice, pregledovanje gradiva, ... Izposoja in vračanje gradiva potekata od aprila 2016 avtomatizirano preko programske opreme COBISS3/izposoja. Za potrebe uporabnikov si knjižnica gradivo, ki ga nima v svoji zbirki, medknjižnično izposoja v drugih slovenskih knjižnicah, prav tako pa drugim slovenskim knjižnicam medknjižnično izposoja gradivo iz svojega fonda. Medknjižnična izposoja poteka v programski opremi COBISS3/medknjižnična izposoja.

Knjižnično gradivo med enotami ves čas kroži, kar povzroča določene logistične težave, saj knjižnica nima lastnega prevoza. Glede izkoriščenosti knjižnične zbirke pa je kroženje gradiva edino smiselno, saj zaradi iz leta v leto nižjih sredstev za nakup gradiva knjižnica marsikateri naslov kupi samo v enem izvodu.

2.1.3. Informacijska in prireditvena dejavnost

Knjižnica je vzdrževala, dopolnjevala in posodabljala domačo spletno stran na spletnem naslovu <http://www.sg.sik.si>. Ažurno smo objavljali vabila na dogodke v knjižnici, spremembe urnika odprtosti knjižnice, seznam knjižnih novosti in druge informacije. Ob pomembnih kulturnih dogodkih in svetovnih dnevih smo pripravljali predstavitve nagrajencev s področja literature, obletnice raznih ustvarjalcev in jih ilustrirali s knjigami iz knjižnične zbirke. Dogodke smo redno objavljali v SG Glasniku, na Koroškem radiu, Instagramu, Facebook profilu knjižnice, portalu MO Slovenj Gradec... Preko spleta smo ustvarili **328** objav dogodkov – od tega **188** na profilu Facebooka, **140** na Instagramu.

Sodelovali smo s:

- Koroškimi pokrajinskimi muzejem
- Koroško galerijo likovnih umetnosti
- Srednješolskim centrom Slovenj Gradec
- Vsemi osnovnimi šolami v Mislinjski dolini
- Vsemi enotami vrtca v Mislinjski dolini
- Podjetniškim centrom
- Raznimi neformalnimi skupinami (upokojeanci, literati, ekologi...)
- Društvom ljubiteljev knjig Meškova bukvarna
- Kulturnim društvom Slovenj Gradec in njegovimi člani oz. skupinami
- Ozara Slovenija – enota Slovenj Gradec
- Domom starostnikov Slovenj Gradec
- Zavodom MOCIS
- Zavodom RISA
- Zavodom RUJ
- Zavetiščem za brezdomce
- Vsemi Koroškimi knjižnicami
- Javno agencijo za knjigo
- Ministrstvom za kulturo
- JSKD RS in JSKD OI Slovenj Gradec
- ZKD Slovenj Gradec in posameznimi kulturnimi društvi znotraj nje

Sodelovanju z drugimi zavodi in institucijami dajemo posebno pozornost, saj s povezovanjem lahko uresničimo določene ideje in načrte, ki bi jih sicer težje uresničili.

Uporaba knjižnice na daljavo se iz leta v leto povečuje. Sistem COBISS uporabnikom omogoča, da opravijo določene storitve od doma (npr. rezervacije gradiva, brskanje po katalogih, podaljševanje roka izposojenega gradiva...). V letu 2023 je bilo prek OPAC-a zabeleženih 4.157 naročil prostega izvoda gradiva, 2.466 rezervacij, 10.116 podaljšanj izposojenega gradiva.

Domača stran knjižnice, Instagram in Facebook profil knjižnice so pomembni dejavniki pozicioniranja, promocije in oglaševanja Knjižnice Ksaverja Meška. V letu 2021 smo prenovili in izboljšali našo spletno stran, ki je uporabnikom zdaj še bolj pregledna in prijazna. Podporo in pomoč pri izbiri gradiva uporabnikom knjižnice ponujamo tudi preko portala »Dobre knjige« v katerem tudi sami sodelujemo kot aktivni vnašalci vsebin.

Knjižnica z veseljem ponuja svoje prostore raznim interesnim skupinam. V naših prostorih lahko izvajajo različne dejavnosti, pogovore in pri njih uporabljajo knjižnično gradivo in infrastrukturo, ki je na razpolago. Izogibamo se dejavnosti političnih strank in pretirano versko obarvanim vsebinam.

2.2. KNJIŽNIČNO OSEBJE

Po strokovnih priporočilih in standardih za splošne knjižnice od 2018 - 2028 so se glede na število prebivalcev, število gradiva in dejavnosti, ki jih knjižnica izvaja, sistemizirana delovna mesta povečala na sedemnajst zaposlenih. Nov Pravilnik o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest v KKM smo sprejeli in potrdili na svetu zavoda 24.3.2023.

Nezasedena tako ostajajo še delovna mesta: knjižnični manipulant s V. stopnjo izobrazbe ter dva bibliotekarja s VII. stopnjo izobrazbe.

Tako je bilo v letu 2023 v skladu s kadrovskim načrtom v dogovoru z ustanoviteljicama do 31. decembra v knjižnici redno zaposlenih 14 delavcev s polnim delovnim časom:

- 3 knjižničarke
- 7 bibliotekarjev
- 1 poslovna sekretarka
- 1 računovodkinja
- 1 čistilka
- 1 direktorica

Zaposleni so bili razporejeni na delovna mesta, ki so v skladu s posameznimi pogodbami o delu in sistemizaciji delovnih mest. Ne glede na razporeditev po pogodbah o zaposlitvi je vsak strokovni delavec opravljal tudi druga strokovna dela, ki so potrebna za nemoten potek delovnega procesa v knjižnici.

Pravilnik o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe (Uradni list RS, št. 28/2023) določa minimalne standarde za zaposlovanje v splošnih knjižnicah, ki zaposlujejo strokovne, manipulativne in administrativno-tehnične delavce. Nosilni poklici strokovnih delavcev so: bibliotekar, višji knjižničar in knjižničar. Splošna knjižnica zaposluje strokovne delavce v razmerju 70% bibliotekarjev in višjih knjižničarjev in 30% knjižničarjev.

2.2.1. Strokovno izobraževanje zaposlenih

Zaposlene v knjižnici smo se udeleževale raznih izobraževanj, ki spadajo v delovno obveznost. Opravili smo spodaj naštetih izobraževanj, vključno s strokovno ekskurzijo.

- udeležba na posvetovanju osrednjih območnih knjižnic – različne udeleženske,
- delovanje v strokovnem bibliotekarskem društvu,
- Pikina bralna značka – različne udeleženske,
- izobraževanja in posvetovanja direktorjev knjižnic, 1x , 2x splet
- udeležba na DOMFEST – strokovni posvet za domoznansko dejavnost – 1 udeleženska
- Uporaba programske opreme COBISS3, COBISS+
- Lahko branje
- Lahko branje v izobraževanju ljudi s posebnimi potrebami (otroci in odrasli z motnjami v duševnem razvoju)
- Priprava pisnih objav (21. 3. 2023, Ljubljana) - 2 udeleženca
- 2. delovno srečanje domoznancev 2023 (Ptuj, 6. 6. 2023)
- Festival Kamra (Celje, 7. 12. 2023)
- Predstavitve fotografskih fondov izbranih kulturnih institucij (Zoom, 14. 11. 2023)
- Spletno izobraževanje vnašalcev portala Obrazi slovenskih pokrajin (Zoom, 27.11. 2023)
- Katalogizacija v sistemu COBISS, Izum (10.-11. maj)
- Frankfurt knjižni sejem (19. – 22. oktober)
- E-seniorji (zoom, 14. 6. 2023, 13. 9. 2023, 5. 10. 2023, 5. 12. 2023)
- ZVOP -2 (zoom), 2.3.2023
- Sodobni mediji, kultura in podobe literature , MKL, 20.4.2023
- Evidenca delovnega časa po novem, Knjižnica Grosuplje, 9.10.2023
- CANVA, MKLJ 18.10.2023
- Popis osnovnih sredstev ter pravilnik o popisu-javni zavodi,19.9.2023
- 26. Pripovedovalski festival 2023, 14. 3. 2023
- Oblike motiviranja za branje v vrtcu in družinah v obsegu (zoom) 2 udeleženci, 1. 4. 2023
- Oblike motiviranja za branje v vrtcu in družinah (Mkl) , 1.04.2023
- Predavanje Kompetenčnega centra za lahko branje o Nadomestni in dopolnilni komunikaciji (Koroška osrednja knjižnica dr.Franca Sušnika), 8.11.2023
- Knjižnica in ljudje z oviranostmi (Mkl), 14.09.2023
- Nadomestna in dopolnilna komunikacija (kompetenčni center za lahko branje – Knj. Ravne, 8.11.2023)

- Dan dobrih praks: Knjižničar knjižničarju
- Prebudimo svoj karizmatični jaz – projekt« Lahko branje» (30 ur)
- Udeležba na izobraževanju »Oblike motiviranja za branje v vrtcu in družinah
- Študijski krožek »Lahko branje» - prevajanje knjige B.B: Lesjak
- Načrtovanje letnega nakupa knjižničnega gradiva v splošnih knjižnicah z vidika izpolnjevanja obrazcev Ministrstva za kulturo (zoom)
- Sestanki OOK (Ravne - območnost) 2x
- Delovanje v Združenju splošnih knjižnic Slovenije
- Srečanje vnašalcev » Dobre knjige.si
- Obisk knjižnega sejma v Ljubljani v mesecu novembru (po skupinah - 3x)

24. 4. 2023 smo izvedli **strokovno ekskurzijo** - obisk NUK, kjer smo si ogledali vodeno razstavo ob 100 letnici rojstva Karla Destovnika Kajuha.

16. 10.2023 pa smo v okviru »**promocije zdravja**« obiskali toplarno Slovenj Gradec, kjer smo si ogledali objekt in se seznanili s procesom dela, kasneje pa smo se podali na t.i. Sprehod ob mestnem obzidju pod vodstvom gospe Nataše Škorjanc.

Vsi zaposleni v knjižnici imajo možnost, obveznost in priložnost, da se udeležijo strokovnega izpopolnjevanja na različnih področjih v povezavi s svojim delom. Največ izobraževanj poteka v povezavi z nakupom in obdelavo knjižničnega gradiva (COBISS), izvajanjem različnih dejavnosti za mlade in starejše uporabnike, uvajanjem novih tehnologij in elektronskih virov, javnim nastopanjem, reševanjem konfliktov in podobno.

2.3. KNJIŽNIČNA ZBIRKA

Knjižnično gradivo je osnovni vir za izvajanje letnega programa dela in vsako leto knjižnica svoj program dopolni s premišljenim, razumnim izborom novega gradiva. **Knjižnična zbirka** je temeljno orodje knjižnice pri izpolnjevanju poslanstva, zato je njena izgradnja in letno dopolnjevanje z načrtnim, premišljenim nakupom knjižničnega gradiva odgovorno delo strokovnega osebja.

Cilj letnega nakupa knjižničnega gradiva je izgradnja, bogatitev in posodabljanje knjižnične zbirke in njena obnova.

Knjižnična zbirka naj bi v čim večji meri odgovarjala na ugotovljene potrebe in interese ciljnih skupin in uporabnikov knjižnice. Cilj je tudi zagotavljanje dostopnosti e-knjig v slovenskem jeziku.

Na dan 31.12.2023 je knjižnična zbirka štela **112.602** enot inventariziranega in računalniško obdelanega knjižničnega gradiva.

V prostem pristopu je uporabnikom na voljo **95.712** enot gradiva knjižničnega gradiva. Kot čitalniško gradivo z omejeno izposajo je označenih **3.966** gradiva, domoznanska zbirka šteje **2.444** enot, v skladišču pa imamo **11.914** enot gradiva (duplikati in manj iskano gradivo), kar je približno 10%, ostalih 90 % pa je uporabnikom na voljo v prostem pristopu.

Tabela 1: Temeljna zaloga knjižničnega gradiva (izvodi/naslovi)

VRSTA GRADIVA	Temeljna zaloga	Temeljna zaloga	Prirast gradiva	Prirast gradiva	Odpis 2023
	31.12.2023	31.12.2023	2023	2023	2023
	izvodi	naslovi	izvodi	naslovi	izvodi
Knjige	101.584	59.616	3.393	2.220	2.550
Serijske publikacije	3.325	338	186	124	323
Neknjižno gradivo	7.693	5.406	121	109	1.812
SKUPAJ	112.602	65.360	3.700	2.433	4.685

Temeljna knjižnična zbirka obsega 5,3 knjige na prebivalca območja, ki ga knjižnica s svojo dejavnostjo pokriva.

Knjižnična zbirka je uveljavljena kot osnova sredstvo, s katerim knjižnica izvaja svoj program za uresničevanje splošno sprejetega poslanstva. Raznoliki nosilci informacij so osnovni dejavnik knjižnice, ki kot knjižnično gradivo omogoča uresničevati njeno poslanstvo. Knjižnična zbirka tega gradiva je v knjižnici prepoznavni znak namena njenega poslovanja. Je podoba značilnosti knjižničnega okolja: »Zbirka knjižničnega gradiva odraža kulturo lokalne skupnosti in družbe.« (Manifest, 1995), nivoja bralne pismenosti, ambicije knjižnice, da aktivno posega v spreminjanje okolja in podpira razvoj, pa tudi podoba uspešnosti njene nabavne politike.

Zaradi pestrosti poslanstva, ki ga knjižnica uresničuje s knjižnično zbirko, vsebina knjižničnega gradiva presega kulturo v ožjem pomenu besede. Knjižnica je kulturna ustanova, kjer pojem kultura ne označuje le knjižnično gradivo za razvedrilo, umetniško doživetje, razvijanje sposobnosti literarnega branja, estetskega doživljanja filma, glasbe, temveč tudi gradivo za poznavanje in razumevanje dejstev, za znanje o zakonitostih narave in družbe, za razvijanje sposobnosti za aktivno bivanje, za sodelovanje in pogovor z različnimi strokami in kulturami.

Knjižnica Ksaverja Meška zagotavlja dostopnost aktualnega in kvalitetnega knjižničnega gradiva za vse prebivalce območja v štirih enotah: Slovenj Gradec, Mislinja, Pameče-Troblje in Podgorje. Tako izkazuje cilje za enako dostopnost do gradiva tudi z gradivom v krajevnih knjižnicah, kjer je zastopano leposlovno in poljudno strokovno gradivo za odrasle in mladino. V vseh enotah knjižnice zagotavljamo kvaliteten in relevanten izbor knjižničnega gradiva prilagojen potrebam lokalne skupnosti.

Tabela 2: Podatki o stanju knjižnične mreže 2023

Organizacijska enota	Število prebivalcev (2023)	Število enot knjižničnega gradiva	Delež	Odprtost / ur na teden
Slovenj Gradec	14.661	73.470	66,6%	60
Mislinja	4.535	20.110	17,1%	24
Pameče-Troblje	1.282	9.734	8,5%	12
Podgorje	1.012	9.288	7,9%	10
SKUPAJ	21.490	112.602	100,00 %	106

Knjižnično gradivo je razporejeno v vse štiri enote Slovenj Gradec, Mislinja, Pameče-Troblje in Podgorje z namenom, da je na razpolago uporabnikom čim bliže njihovega doma.

2.3.1. Pridobivanje knjižničnega gradiva

Pridobivanje knjižničnega gradiva v KKM poteka na tri načine. Najpomembnejši je vsekakor nakup, zbirko pa dopolnjujejo tudi z darovi in zamenjave.

Nakup v KKM v letu 2023 je znašal **3.171** enot knjižničnega gradiva. Knjižnična zbirka je bogatejša za **2.002** naslovov. Celotna zbirka se je skupaj z darovi in zamenami za izgubljene knjige povečala za **3.700** enot oziroma

2.448 naslovov knjižničnega gradiva. Povprečna cena kupljene knjige pa je z vsemi pridobljenimi sredstvi znašala **25,2 €**.

Knjižnično gradivo je osnovni vir za izvajanje letnega programa dela oz. strateškega načrta in vsako leto knjižnica svoj program dopolni s premišljenim, razumnim izborom novih publikacij. Te »novosti« ne opredeljuje le letnica izdaje, ampak njihov prispevek k aktualizaciji in dopolnitvi določenega predmetnega področja ali teme v zbirki; z njimi sprožijo med uporabniki interes, diskusijo, aktivnost, še posebej takrat, ko dela ne soočajo posameznika le z lastnim znanjem, ampak spodbudijo drugačnost delovanja, tudi medpredmetno, medkulturno, medgeneracijsko povezovanje, dialog.

Nakup knjižničnega gradiva poteka v sodelovanju vseh zaposlenih, zanj pa je odgovorna bibliotekarka Barbara Kamnik. Sledimo novostim v vseh medijih (bibliografije, tiski, katalogi založb, ponudbe knjigotržcev, internet, obisk knjigarn, razgovori z zastopniki založb, obisk knjižnih sejmov ...). Prav tako prisluhnemo željam in potrebam naših uporabnikov, ki so z novostmi na knjižnem trgu izredno na tekočem.

Dosledno upoštevamo kriterije ugotovljenih potreb okolja in zahtevnosti uporabnikov ter cilje lokalne skupnosti. V knjižnici so dobrodošli prav vsi prebivalci, ne glede na spol, starost, izobrazbo, raso, prepričanje ali narodno pripadnost. Za vse prebivalce je knjižnica lokalni informacijski center za zagotavljanje potreb po vseživljenjskem izobraževanju, po kulturnem razvoju tako posameznika kot socialnih skupin in po kvalitetno preživetem prostem času.

Pri nakupu enakovredno pokrivamo vsa področja znanosti in humanistike in se izogibamo subjektivizmu in pristranskosti, kakor tudi ideološkimi, političnim ali verskim pritiskom. S tem posledično gradimo kvalitetno knjižnično zbirko za vse starostne skupine od predšolskih otrok do oseb v tretjem življenjskem obdobju ter za vse izobrazbene strukture.

Tematska oz. predmetna področja:

- izvirno slovensko leposlovje,
- gradivo, ki izhaja s finančno pomočjo Ministrstva za kulturo,
- kvalitetna prevodna literatura,
- literatura s področja humanistike (filozofija, psihologija, religija, sociologija, esejistika, kritiški teksti s področja kulture itd.),
- čim ustrežnejše pokrita področja strokovne literature s poudarkom na strokovnih področjih srednjih šol, višje šole in javne uprave na območju knjižnice,
- referenčna dela,
- periodika različnih strokovnih in leposlovnih področij za vse populacije,
- neknjižno gradivo s poudarkom na kvaliteti in umetniški vrednosti ali poučnosti,
- domoznansko gradivo.

Knjižnično zbirko gradimo z nakupom kvalitetnega sodobnega gradiva, zaradi finančnih omejitev pa ne kupujemo:

- učbenikov na vseh stopnjah izobraževanja,
- siva literatura,
- publikacije znanstvenih, raziskovalnih institucij,
- mikro oblike
- analogno gradivo (gramofonske plošče, trakovi),
- notno gradivo,
- jezikovne omejitve: v zbirko uvrščamo gradivo pretežno v slovenskem jeziku, v tujem jeziku kupujemo gradivo v angleškem, nemškem, hrvaškem jeziku...

Sredstva za nakup knjižničnega gradiva je knjižnica pridobila na podlagi letnih pogodb od ustanoviteljic MO Slovenj Gradec in Občine Mislinja v skupni vrednosti **50.638 €** in na podlagi razpisa od Ministrstva za kulturo v višini **28.558 €**.

Tabela 3: Sredstva za nakup gradiva po viru financiranja

FINANCER	Načrtovano	Realizirano	Indeks
MO Slovenj Gradec In O Mislinja	48.569,00€	50.638,00€	104,2%
Ministrstvo za kulturo	51.106,00€	28.558,00€	55,8%
Lastna sredstva	2.000,00€	3.929,18	196,5%
Skupaj	103.675,00	83.125,18	80,2 %

Za celotno vrednost nakupa je bilo v letu 2023 načrtovanih **103.675,00 €**, porabljenih pa v skladu s pridobljenimi sredstvi **83.125 €**. Kupili smo **3.171** enot gradiva po poprečni ceni **25,2€**. **1.521 €** smo namenili za nakup e knjig v sistemu BIBLOS. Poleg 261 licenc za e-knjige iz osnovnega paketa Biblosa smo kupili še 39 licenc za e-knjige ter 101 licenco za zvočne knjige. Uporabnikom je sedaj na voljo že 770 naslovov e-knjig.

Tabela 4: Struktura nakupa knjižničnega gradiva po vrstah gradiva

VRSTA GRADIVA	Število enot	Delež	Število naslovov	Delež
Knjige	3.072	96,9%	1.911	95,3%
Neknjižno gradivo	99	3,1%	94	4,7 %
SKUPAJ	3.171	100,00%	2.005	100,00 %

2.3.2. Struktura nakupa po vsebini in glede na namembnost gradiva

Knjižnica je pri izboru knjižničnega gradiva upoštevala zastopanost posameznih predmetnih področij glede na kriterij potreb in zahtevnost uporabnikov ter glede na cilje lokalne skupnosti.

V kar največji meri smo poskušali upoštevati priporočila o nakupu iz pravilnika glede na vsebinsko predstavitev nakupa gradiva. Predvideno razmerje med naslovi strokovne literature in leposlovja (60 : 40), smo dosegli v razmerju **39,8 %** za naslove strokovne literature in **60,2 %** leposlovja – kar pomeni **797** naslovov nakupa strokovne literature in **1.205** naslovov leposlovja. Razmerje med strokovnim gradivom in leposlovjem je bilo tudi v letu 2023 nekoliko manj ugodno, saj je povpraševanje uporabnikov po leposlovju veliko večje kot po stroki.

Pri nakupu neknjižnega gradiva knjižnica ni dosegla predvidenega kriterija 25 enot neknjižnega gradiva na 1.000 prebivalcev, ki ga predpisuje Pravilnik o izvajanju knjižnične dejavnosti kot javne službe. KKM je v letu 2022 pridobila **94 naslovov** neknjižnega gradiva, kar predstavlja **4,7 %** celotnega nakupa. Upošteva se strožji kriterij predvsem pri nakupu filmov na DVD-jih, izvernih slovenskih filmov in nagrajenih tujih filmov, poudarila pa bi tudi, da je ponudba le teh iz leta v leto bolj okrnjena.

Predvideno razmerje za nakup gradiva za odrasle in mladino (70 : 30) smo dosegli v razmerju **64,5 %** gradiva za odrasle in **35,5 %** gradiva za mladino. Nakup je tako obsegal **1.291** naslovov namenjenih odraslim uporabnikom in **711** naslovov za mladino.

Pri kriterijih za nakup gradiva je knjižnica dosledno upoštevala načelo kakovostne domače in prevodne založniške produkcije. V zbirko skušamo vključiti čim več naslovov leposlovja slovenskih avtorjev in prevodov zahtevnejših tujih del v skladu z načrtovanim.

Poudarek pri nabavi poljudnega gradiva je na programih srednješolskega in visokošolskega centra Slovenj Gradec in mirovništva, humanistiki in domoznanstvu.

2.3.3. Izkazovanje ciljev nakupa za uveljavljanje enake dostopnosti knjižničnega gradiva

Izkazovanje ciljev za uveljavljanje enake dostopnosti knjižničnega gradiva za vse prebivalce na območju knjižnice se izkazuje z razporeditvijo kupljenega gradiva v mreži knjižnice, dostopnostjo kakovostnih naslovov v mreži knjižnice, dostopnostjo gradiva za posebne skupine uporabnikov itd.

Knjižnica Ksaverja Meška ima v mreži štiri izposojevališča v dveh občinah. Tri izposojevališča: Slovenj Gradec, Pameče-Troblje in Podgorje so v Mestni občini Slovenj Gradec. Izposojevališče Mislinja pa je v Občini Mislinja. Razporeditev novega gradiva v izposojevališčih je podobna kot v prejšnjih letih in skladna s cilji opredeljenimi v prijavi na projektni razpis.

Tabela 5: Struktura nakupa knjižničnega gradiva in razporeditev v mreži

2023	Slovenj Gradec	Mislinja	Podgorje	Pameče Troblje	SKUPAJ
ODRASLI	1.381	418	18	71	1.888
MLADINA	655	282	174	172	1.283
SKUPAJ	2.036	700	192	243	3.171

Gradivo je sicer nameščeno v posamezni enoti, vendar med enotami ves čas kroži glede na povpraševanje uporabnikov. Uporabniki lahko tudi vračajo gradivo v katerikoli enoti knjižnice. Knjižna zaloga celotne knjižnične mreže je enotna, saj na ta način omogoča ustreznejšo uporabo iskanega knjižničnega gradiva. Dostopnost kakovostnih naslovov v mreži je zagotovljena z enakomerno porazdeljenostjo v vseh enotah knjižnice in kakovostni naslovi so enako dostopni vsem prebivalcem Mislinjske doline.

Knjižnica je nakup knjižničnega gradiva v letu 2023 izvedla v skladu z načrtom. Načrtovana sredstva za nakup gradiva s strani občin ustanoviteljic so bila izplačana v skladu s pogodbami in porabljena do konca decembra 2023, poleg tega je bil porabljen tudi del sredstev iz prihodkov zamudnin in članarin v višini **3.929,18 €**.

2.3.4. Odpis knjižničnega gradiva

V letu 2023 je komisija za odpis knjižničnega gradiva v skladu s priporočili stroke odpisala 4.685 enot knjižničnega gradiva – 2550 enot knjižnega gradiva, 323 izvodov serijskih publikacij ter 1812 izvodov neknjižnega gradiva na fizičnih nosilcih.

V enoti Mislinja smo odpisali 109 enot knjižničnega gradiva - 11 enot knjižnega gradiva, 87 izvodov serijskih publikacij ter 11 enot neknjižnega gradiva na fizičnih nosilcih.

V enotah Slovenj Gradec, Podgorje in Pameče-Troblje pa smo odpisali **4576** enot knjižničnega gradiva – 2.539 izvodov knjižnega gradiva, **236 izvoda** serijskih publikacij, ter **1801** izvodov neknjižnega gradiva na fizičnih nosilcih. Skupni znesek vsega odpisanega gradiva v vseh enotah pa znaša **51.218,07 €**.

2.4. ČLANI KNJIŽNICE

Članstvo v vseh enotah knjižnice je že nekaj let stabilno in beležimo zgolj manjša nihanja. Član knjižnice je oseba, ki je vsaj **enkrat v tekočem letu obiskala knjižnico in podaljšala članstvo**.

V skladu z zakonom o knjižničarstvu neaktivne člane vsako leto paketno brišemo. Člane, ki imajo kakršnekoli dolgove redno opominjamo in prosimo k poravnavi. Člane, ki se po četrtem opominu na naše pozive ne odzovejo predamo v izterjavo pogodbeni odvetniški pisarni.

Tabela 6 : struktura članov po krajevnih knjižnicah v letih 2022 in 2023

AKTIVNI ČLANI PO KNJIŽNICAH	2022	2023	novo vpisani 2023
Slovenj Gradec	4.577	5.787	350
Mislinja	744	1.394	67
Podgorje	277	646	18
Pameče - Troblje	251	556	19
SKUPAJ	5.849	6.321	454

Preko spleta se je v letu 2023 na novo vpisalo 30 članov.

Procentualno imamo v knjižnici največ aktivnih članov med osnovnošolci, sledijo zaposleni, srednješolci, študentje, upokojenci, nezaposleni in predšolski otroci..

Še vedno pa je opazen trend obiskovanja knjižnice brez članstva. Obiskovalci knjižnice lahko koristijo usluge knjižnice (internet, obisk čitalnice, prireditve itd) in ni potrebno, da se zato včlanijo. Knjižničnega gradiva pač ne morejo odnesti domov.

Ocenjujemo, da obiskuje knjižnico vsaj **40%** prebivalcev, ki knjižnico obišejo zaradi prireditev, kot udeleženci bibliopedagoških dejavnosti in podobno, vendar se v knjižnico ne včlanijo. Še vedno je zabeleženo veliko izposoj družinskim članom ali »prijateljem«, ki pa seveda niso statistično vodene.

2.5 OBISK V KNJIŽNICI

2.5.1 Obisk zaradi izposoje oz. vračila knjižničnega gradiva

V knjižnici smo si skozi vse leto na različne načine prizadevali privabiti čim vem uporabnikov. Kupovali smo gradiva, ki so zanimiva za vse ciljne skupine, obveščali smo javnost o novitetah v knjižnični zbirki, pripravljali smo najrazličnejše prireditve, sodelovali pri raznih projektih, pripravljali dejavnosti za mlade in odrasle, izvajali bibliopedagoške dejavnosti z namenom spodbuditi zanimanje za obisk knjižnice.

Obisk zaradi izposoje knjižničnega gradiva na dom se v zadnjih letih konstantno niža v vseh slovenskih knjižnicah, posledica tega je vsesplošni dostop do interneta preko katerega ljudje dobivajo potrebne informacije. V knjižnicah zato veliko časa in dejavnosti namenjamo raznim drugim oblikam privabljanja uporabnikov- delavnice, predavanja, razstave...

Izposoja knjižničnega gradiva na dom pa vendarle ostaja ena od osnovnih storitev splošne knjižnice, ki ohranja svoje pomembno poslanstvo skozi vsa leta obstoja splošnih knjižnic.

Plan izposoje v letu 2023 je bil glede 245.000 izposojenih knjižničnih enot na dom. Zabeleženih je bilo **269.617** enot knjižničnega gradiva, kar je za 24.617 enot več kot smo načrtovali.

Tabela 7 : Izposoja gradiva na dom v posameznih knjižnicah

ENOTA	2023 OBISK	2023 IZPOSOJA	2023 VSE AKTIVNOSTI
Slovenj Gradec	50.280	204.731	338.743
Mislinja	12.099	48.111	76.942
Pameče-Troblje	4.434	10.958	15.587
Podgorje	3.744	6.717	11.046
SKUPAJ	70.557	269.617	442.318

Če primerjamo izposajo gradiva na dom s prirastom knjižničnega gradiva oz. s celotno knjižnično zbirko še vedno opazimo razkorak, saj knjižnica izposodi kar **74**, leposlovja in le **26** % strokovne literature.

MEDKNJIŽNIČNA IZPOSOJA

Medknjižnična izposoja je ena od osnovnih storitev v skladu z Uredbo. Knjižnično gradivo vseh enot KKM je brezplačno dostopno uporabnikom ne glede na to, v kateri enoti se gradivo nahaja. Temeljna zaloga knjižnice je torej enako dostopna v celotni mreži.

Sodobni računalniško podprti knjižnični sistemi omogočajo vpogled v knjižnično zalogo vseh v sistem povezanih knjižnic v Sloveniji in tudi nekaterih v tujini. Tako je našim uporabnikom s pomočjo medknjižnične izposoje omogočen dostop do gradiva vseh omenjenih knjižnic. Željeno knjižnično gradivo poišče uporabnik sam v COBISS-u ali pa ga poišče skupaj s knjižničarjem v knjižnici v Sloveniji, če ga v naši ustanovi nimamo na voljo. V skladu z dogovorom med koroškimi knjižnicami, je za uporabnike naše knjižnice brezplačno dostopno gradivo iz vseh Koroških knjižnic.

V letu 2023 je bilo iz drugih knjižnic v Sloveniji za naše uporabnike obdelanih **241** zahtevkov za medknjižnično izposajo. Pridobljenih je bilo **175** enot, od tega 2 elektronska članka, 4 naročila pa so bila nerealizirana. Naša knjižnica pa je v druge knjižnice izposodila **60** enot. Medknjižnična izposoja iz leta v leto narašča tako v pridobivanju gradiva iz drugih knjižnic, kot tudi v izposoji našega gradiva drugim knjižnicam.

2.6 OBRATOVALNI ČAS

Vsa dejavnost knjižnice je namenjena uporabnikom.

Ustrezen obratovalni čas je bistvenega pomena za dobro obiskanost knjižnic in dostopnost knjižničnega gradiva.

Kombinirani knjižnici imata različen obratovalni čas, ker v Knjižnici Pameče-Troblje ne delajo šolske knjižničarke, ampak samo knjižničarke KKM. Knjižnica je zato odprta dvakrat tedensko zjutraj od 7.00 do 8.15, da jo lahko obišejo učenci pred poukom. V Podgorju dela v knjižnici šolska knjižničarka v dopoldanskem času, ki po potrebi izposodi gradivo tudi odraslim obiskovalcem. Knjižničarke KKM delajo tudi v popoldanskem času, ko je knjižnica pretežno namenjena odraslim. Smo pa od 1. 3. 2020 v Knjižnici Podgorje povečali odprtost za 3 ure tedensko (po priporočilih novih Smernic za splošne knjižnice potrjeno na Svetu zavoda), tako da knjižnica odtlej obratuje ob sredah od 8. – 15. ure in ob četrčkih od 15. do 18. ure, v letu 2021 pa smo po priporočilu inšpekcije za splošne knjižnice v obeh šolskih knjižnicah čas odprtosti povečali tudi med tednoma šolskih počitnic.

Obratovalni čas vseh knjižnic smo bolj ali manj izvedli v skladu z načrtovanim obratovalnim časom, izjema je bila knjižnica Podgorje, ki je bila v začetku meseca septembra zaradi preseljevanja v nove prostore prva dva tedna zaprta.

2.7 PREGLED PRIREDITEV IN DOGODKOV V KNJIŽNICI

V skladu s 16. členom Zakona o knjižničarstvu so splošne knjižnice v okviru javne službe dolžne organizirati tudi posebne oblike dejavnosti za otroke, mladino in odrasle, ki so namenjene spodbujanju bralne kulture.

Skozi leto smo nadgrajevali dve storitvi za uporabnike s posebnimi potrebami in sicer, ki smo jih pričeli izvajati v letu 2021:

- **LAHKO BRANJE** - projekt "bralna značka lahko branje" izvajamo že nekaj let, **v letu 2021 pa smo v knjižnici vzpostavili knjižni kotiček z izbranim priporočenim gradivom za lahko branje in le tega slikovno in barvo opremili.**
- **SENIORJI 55+** - vključevanje v aktivno staranje *Kažipot 55+. Za odrasle otroke 55+, ki skrbijo za starše 75+.* (Sodelovati smo pričeli s člani omrežja slovenskega sveta za zagotavljanje e-storitev za seniorje (55+) (<http://eregion.eu/6-6-2018-slovenia-council-eservices-provision-elderly-55>), ki

pomagajo razviti zavest o potrebah in možnostih uporabe e-tehnologij pri ponujanju in uporabi storitev za seniorje.

Sodelujejo pri e-vključevanju v aktivno staranje in razvijanju srebrne ekonomije. V ta namen so oblikovali in izdali prvo številko revije Kažipot storitev za seniorje (55+) - vodnik za odrasle otroke (55+), ki skrbijo za svoje starše (75+). Kažipot storitev za seniorje (55+) olajša pridobivanje informacij iz zanesljivih virov za vse starejše, njihove odrasle otroke in vse, ki pomagajo seniorjem v Sloveniji. Podatki v Kažipotu pomagajo najti podatke, ki so objavljeni na spletnih straneh tistih organizacij, ki storitve seniorjem nudijo in podatke zbirajo, vzdržujejo in zagotavljajo.

Dodatne podatke je mogoče pridobiti pri teh organizacijah po telefonu ali po e-pošti).

Knjižnica redno izvaja bibliopedagoške ure za otroke in mladostnike s posebnimi potrebami Tretje osnovne šole Slovenj Gradec, ki je šola s prilagojenim programom.

Bralno značko za odrasle dopolnjujemo z »lahkim branjem« ter izvaja bralne urice v domu starostnikov Slovenj Gradec.

Za skupino aktivnih starostnikov v Knjižnicah Slovenj Gradec in Mislinja pripravljamo dopoldanski klepet o novih knjigah.

Knjižnica sodeluje z Zavodom Risa, centrom za splošno funkcionalno in kulturno opismenjevanje pri projektu Lahko branje s prirejenimi leposlovnimi besedili za osebe s težavami v razumevanju in pripravlja redna mesečna srečanja z varovanci Ozare Slovenj Gradec in z brezplačno dostavo knjig na dom omogoča branje bolnim, ostarelim in invalidom.

Septembra 2023 je knjižnica sodelovala na **Festivalu drugačnosti**, ki ga organizira Društvo paraplegikov Koroške in v okviru tega omogočila izvedbo dveh dogodkov z gosti in postavitve razstave.

Redno sodelujemo z **varovanci Varstveno delovnega centra Slovenj Gradec** – razstava njihovih izdelkov in redni obiski v knjižnici in s centrom Ivančica Slovenj Gradec – dnevni center v sklopu Zveze društev za cerebralno paralizo Slovenije - Sonček, Mocis-on, PUM,oom, **zavodom RUJ...**

Zadnja štiri leta kot javni zavod tudi omogočamo varovancem RUJ-a in Organizacijam za socialno aktivacijo, da eden ali dva njihova varovanca opravljata pri nas manipulativna dela proti plačilu in pod našim mentorstvom in nadzorom, leta 2022 pa smo pričeli tudi z obiski, na katerih izvajamo bralne ure v Zavetišču za brezdomce.

V letu 2023 smo obdržali in razširili vse ustaljene oblike dela z mladimi v skladu s programom dela.

Tabela 9: Dogodki v knjižnici Slovenj Gradec 2023

Datum	Naslov	Število obiskovalcev
2023		
6.1.	Otvoritev razstave Mojmira Plevnika	56
10.1	Potopis- Vilijem Gogala	23
13.1	Odsevanja z Wolfom – v H. Wolf	78
17.1.	Potopis-Tadžikistan	36
19.1.	Lit. Večer: M. lesjak	32
24.1.	Predstavitev knjige: N. Zupanc	20
30.1	Predavanje- kako čustva vplivajo na bolezn	42
15.3.	Predstavitev knjige R. Bohinc: Smrdljivc	55
30.1.	Bralni klub	14
2.2.	Potopis: Andrej Voje- Pod morjem okoli sveta	24

9.2.	Predstavitve knjige- T. Vogrinec: Vsi me kličejo Tona	60
20.2.	Bralno srečanje – BZ za odrasle	15
27.2.	Otv. Razstave – lik. Kolonija J. Tisnikar	25
6.3.	Bralni klub	13
8.3.	Pravljичni večer za odrasle	40
9.3.	Terapevtska hipnoza – Z. Vodopija	55
14.3.	Otvoritev razstave VVZ SG	60
16.3.	Predavanje dr. E. leskovšek	9
21.3.	Predst. stripa : Kajuh, pesnik, partizan	38
27.3.	Otv. Razstave L. Goropevšek	35
28.3.	Predavanje: M. Jež: Kako pomagati opravevalcem	28
31.3.	Noč knjige v knjižnici – 2.OŠ	55
4.4.	Bralni klub	12
4.4.	Predstavitev knj.; R. Kuder: Sestavljanje	15
5.4.	Predavanje: Anže medved: Spremembe podnebja...	22
11.4.	Predavanje: Skrb za osebe z demenco	45
13.4.	Predstavitev knjige: B. Colarič: Pismo sebi	8
20.4.	Zaklj. srečanje BZ za odrasle (17.00)	52
20.4.	Predst. Knj. J. Dirnbek: Ledena kraljica	60
21.4.	Lutk. predstava za VVZ SG	58
3.5.	Otv. razstave N. Blagovič	12
9.5..	Predavanje Aleksandre Kelc: Telo, čustva, um	40
9.5.	Bralni klub – ekskurzija – po Rilkejevi poti	9
16.5.	Pogovorni večer: Janko Arah	27
17.5.	Delavnica – Zavod Koroška pride. 16.00	16
17.5.	Predstavitev knjige B. B. Lesjak: Kdor se smeje, je junak 18.00	90
23.5.	Predstavitev poml. št. revije Odsevanja	35
25.5.	Bralni klub	11
29.5.	Predavanje ultrakolesarke Tine Žarki (gimnazija SG)	90
2.6.	Otv. razstave VVZ SG: Telefon daj od sebe...	70
5.6.	Navtični večer z M. Gorecem	40
6.6.	Predstavitev revije Kažipot	34
17.6.	Predst. Prevoda romana S. Štimec- Društvo Esperanto	24
12.9.	Otvoritev razstave Klavdij Leban – festival drugačnosti	17
25.9.	Bralni klub	15
26.9.	Lit. Večer s F. Lainščkom	103
3.10.	Predstavitev knj.: ABC priročnik učiteljskega poklica	10
9.10.	Otvoritev razstave 70 let slov. planinske poti	36
12.10.	Potopis: S kolesom čez S Ameriko	15
14.10	Festival mlade lit. Urška (zlet Uršljanov + lit. matineja) 10.00, 11.00	35
14.10.	Osrednja prireditev Urška 2023	120
15.10.	Lit. Delavnica finalistov Urška 2023 – 10.00	12
22.11.	Otv. nove sezone BZ za odrasle (17.15)	15
17.10.	Predstavitev knjige Jake Tomca: Stop Igra	35
23.10	Otvoritev razstave Biseri Koroške arhivske dediščine	20
26.10.	Predstavitev knjige Irena Androjna: Modri otok	68
25.10.	Bralni klub 18.00	15
8.11.	Okrogla miza: Vpliv tehnologij na družinske in družbene vezi	20
16.11.	Predstavitev knjige Mike Hočvar: Januarska žetev	15

20.11.	Otvoritev projekta Bralna značka za odrasle	35
22.11.	Predstavitve jesenske št. Odsevanja in otv. razstave o T. Turičniku	76
5.12.	Predavanje Zuhre Horvat – Aromaterapija in eterična olja	40
8.12.	Film LGBT Festival	6
11.12.	Predstavitve PZ Karla Kropuška	50
16.12.	Društvo Esperanto : Zamenhofov dan	40
5x	Razgovori o novih knjigah	116
4x	Meškov svinčnik	60
6x	Ozara	71
10x	Zdravilna energija dreves	120
9x	Dom starostnikov: Bralne urice – 8x +3 prireditve	220
2x	PUM, RUJ	40
2x	Lahko branje za osebe s težavami v razumevanju besedila	35
48x (x2)	Minute za branje na Koroškem radiu	Radijska oddaja
30x	Srede v domu starostnikov (urejanje knjižnice., pomoč in svetovanje varovancem)	170
5x	Bralne ure v Zavetišču za brezdomce	35
10x	Literarna sekcija dr. upokojenecv SG	98
8x	Alt. Center Armoni: Ženski krogi(16.3., 20.4., 18.5., 22.6. ,14.9., 12.10,9.11.,14.12	90
10x x 2=20	Zavod RISA: Supervizija- S. Lesjak (delavnice)30.1., 27.2., 27.3.,24.4., 29.5., 26.6., 25.9. 30.10, 27.11., 18.12 ob 10ih in 16.30	213
4x	Zavod Risa : Joga	41
11x	Poletno branje – priporočila knjižničarjev (dosegi)	500
SKUPAJ: 239		4.175

Tabela 10: Razstave v knjižnici Slovenj Gradec in Mislinja 2023

Datum	Naslov	Število obiskovalcev ocena
6.1-26.2	Razstava Mojmira Plevnika – digital art	1500
27.2.- 13.3	11. Tisnikarjeva likovna kolonija	1500
14.3. – 36.3	Razstava VVZ SG	1300
27.3.- 3.5	Razstava lik. del L. Goropevšek	1400
3.5. – 1.6.	Razstave lik. del N. Blagovič	1800
2.6.	Razstava VVZ SG. Telefon daj od sebe	1500
21.6. – 10.9	Razstava ilustracij J. K. Myinta	3000
12.9. – 1-10.	Festival drugačnosti : Razstava del K. Lebana	800
28.9. – 31.12	Razstava Od vlaka do bicikla - Mislinja	800
9.10. – 22.10.	Razstava Slovenske planinske poti	1500
23.10.	Razstava Biseri Koroške arhivske dediščine	1500
20.11. – 31.12.	Razstava o življenju in delu T. Turičnika	3000
8.12.- 31.12.	Razstava lik. del Danijele t. Obrul - Mislinja	1500
8x	Razstave rokodelstva - Podjetniški center SG	5000
SKUPAJ: 21		26.100

Tabela 11: Dogodki v knjižnici Mislinja v letu 2023

Datum	Naslov	Število obiskovalcev
20.1.	Potopis: Tadžikistan	40
3.3.	Potopis: Tajska	100
20.3.	Večer s Karlom Gržanom	45
30.5.	Otvoritev mlad. del. postaje	42
31.5.	Predstavitve knj.: Sanela Brglez: Potok	10
28.9.	Evr. Teden mobilnosti: otv. Razstave: Od vlaka do bicikla	90
1.12.	Predst. knj. Majde Petan: Snaha	20
8.12.	Otv. Razstave: Danijela Tomis Obrul	40
5 x	Razgovori o novih knjigah: feb, april., jun., okt., dec.	141
Skupaj: 13		528

Tabela 12: Prireditve za otroke in mladino v letu 2023

	Štev. prireditev	Št. Obiskovalcev
Ure pravljic (Sg+M+*Pa+Po + izvedbe v vrtcih)	48+30= 78	1215
Podelitve bralnih priznanj	13	248
Kvizi in uganke	20	468
Organizirani predstavitveni ogledi	19	397
Srečanja z ustvarjalci	4	210
*Projekti: SG, MI, Pa-Tr, Po Rastem s knjigo: SŠ-14x +OŠ 10x (496), Pikina BZ, Moljčkova BZ, Beriful, bodi kul	32	689
Skupaj		
Razstave	17	3600
Skupaj	183	6.827

Tabela 13: Projekti v letu 2023 (odrasli + mladina: izvedeni v vseh enotah)

	Štev. prireditev	Št. Obiskovalcev
Rastem s knjigo: SŠ-15x (256) +OŠ 10x (233)	25	495
Pikina bralna značka	1	23
Moljčkova bralna značka	4	136
Beri ful, bodi kul	2	35
Noč knjige (knjižnica, šola)	2	95
Bralna značka za odrasle	3	93
Lahko branje	3	35
Bralni klub	10	103
Skupaj	50	1.015

Skupno število razstav : odrasli + mladina: (21+17) =**38** - **obisk: 29.700**
Število prireditev za odrasle: 252, obisk: 4.703
Število prireditev za otroke in mladino: 217, obisk: 7.012 (6.827+projekti 784)
Skupno število prireditev v vseh enotah: 506, obisk 37.845

Število prireditev v zadnjih nekaj letih je v naši knjižnici dosegal zavidljive številke in rezultate. S prireditveno dejavnostjo smo v letu 2023 dosegli **37.845** obiskovalcev (skoraj 10.000 več kot v letu 2022). Z izposojami smo dosegli **70.557** obiskovalcev, kar je 9.001 obiskovalec kot leto poprej.

Obiskovalcev prireditev (37.845) in obiskovalcev zaradi izposoje (70.557) knjižničnega gradiva na dom je bilo v letu 2023 skupaj 108.402 kar je 17.862 več kot leto poprej. V lanskem letu smo v Knjižnici Slovenj Gradec in enotah izvedli **506** dogodkov. Z izvedbo vseh dejavnosti, ki jih kot knjižnica izvajamo smo torej dosegli **108.402** obiskovalcev.

Obiskovalcev čitalnice, ki ne opravijo nobene storitve pa še vedno ne beležimo, saj ni na voljo ustreznega avtomatskega orodja.

2.8 DOMOZNANSKA DEJAVNOST

Domoznanska dejavnost je del splošne knjižničarske dejavnosti. Njen posebni namen je, dati uporabnikom knjižnice vsakovrstno gradivo in informacije o geografskem območju na katerem deluje knjižnica, da bi tematsko čim bolj široko in iz različnih vidikov spoznavali domače okolje ter oblikovali odnos do svojega kraja. Knjižnica Ksaverja Meška z domoznansko dejavnostjo geografsko pokriva Mislinjsko dolino.

Domoznansko dejavnost opravljamo in zbirko gradimo v povezavi s Koroško osrednjo knjižnico na Ravnah, ki je regionalna domoznanska knjižnica, prejema obvezni izvod slovenskih tiskov, je arhivska knjižnica in opravlja domoznansko dokumentacijo širših razsežnosti. Vendar zaradi tega samo delo domoznanskega oddelka Knjižnice Ksaverja Meška Slovenj Gradec ni nič manj pomembno ali manj zahtevno.

Knjižnica načrtno zbira predvsem novejša primarno domoznansko gradivo:

- raznovrstna objavljena dela (monografije, zborniki, časopisje...),
- polpublikacije (katalogi, vodiči po razstavah, vabila, časopisni članki...),
- avdiovizualno gradivo,
- fotografije, plakate in podobno.

V letu 2023 je bilo z domoznanskega področja obdelanih **392** člankov, od tega jih je bilo 276 kreiranih in 116 prevzetih iz vzajemne baze COBIB.

V oddelku za domoznansko gradivo smo postavili **77** naslovov knjižnega gradiva, od tega 6 naslovov serijskih publikacij, 6 naslovov neknjižnega gradiva in 65 naslovov knjig. Naša zbirka je bogatejša za **80** izvodov knjižnega gradiva, od tega 8 izvodov serijskih publikacij in 66 knjig. Zbranega je bilo še okoli 160 enot drobnega tiska (vabila, plakati, koledarji ...), opažamo pa, da je veliko vabil v elektronski obliki, zaradi česar število tiskovin upada.

Skupno število v domoznanski zbirki je 8.557 člankov in 1.562 naslovov knjižničnega gradiva.

Kreirali smo tudi 2 vnosa na portal KAMRA in sicer:

- Zbirka: Draga Puc – Vrtec na Cankarjevi
- Novica: Odsevanja in Turičnik razstava

2.9 PROSTOR IN OPREMA

Mreža Knjižnice Ksaverja Meška Slovenj Gradec je oblikovana tako, da omogoča primerno izvajanje knjižnične dejavnosti v obeh občinah ustanoviteljicah. Za svojo dejavnost uporablja prostore v skupni velikosti **1.804 m²**:

- V Slovenj Gradcu **1.336 m²**
- V Mislinji **268 m²**
- V Pamečah **100 m²**
- V Podgorju **100 m²**

Knjižnica Slovenj Gradec po velikosti in opremljenosti ustreza standardom, veseli smo, da smo s februarjem 2020 pridobili v uporabo dodatnih 106 kvadratnih metrov površine.

Knjižnica Mislinja se je jeseni 2022 preselila v nove prostore na novo lokacijo na Šolsko cesto 55 in tako poleg izposojevalnega prostora, ki se je povečal za 68 kvadratnih metrov, v uporabo pridobila tudi tamkajšnjo sejno sobo, kar bo knjižnici omogočalo izvajanje tudi drugih dejavnosti, dogodkov, delavnic in prireditvev.

Knjižnici Pameče-Troblje in Podgorje sta kombinirani splošni - šolski knjižnici, ki začasno ustrezata namenu.

3. ZAKLJUČEK

Ocenjujemo, da je bilo leto 2023 za Knjižnico Ksaverja Meška Slovenj Gradec poslovno uspešno. Veseli pa smo, da s preostalimi dejavnostmi, prireditvami, razstavami in dogodki v večernih urah dosegamo vse širši krog prebivalcev lokalne skupnosti in tako kot ustanova še enkrat dokazujemo, da postajamo tudi osrednji socialni prostor za vse vrste ciljnih skupin v Mislinjski dolini.

V jesenskih mesecih 2023 smo imeli redni letni notranje revizijski pregled plač in zaposlovanja ter pregled upravljanja z osnovnimi sredstvi, ki so ga revizorji notranje revizije izvedli v obdobju od 8.8.2023 do 9.11.2023. V tej povezavi so presojali ustreznost in učinkovitost delovanja notranjih kontrol. Kar ni zadovoljivo delovalo, smo izboljšali tekom notranje revizije glede na njihova priporočila.

Ker smo vse pomembne ugotovljene nepravilnosti odpravili tekom notranje revizije (le uskladitev stanja knjižničnega gradiva med Cobissom in glavno knjigo še poteka, saj smo v omenjenem primeru odvisni od systemske ureditve na republiški ravni in konverzije gradiva, ki ga bo opravil IZUM) ni bilo potrebno sprejeti programa ukrepov za odpravljanje ugotovljenih nepravilnosti, je pa seveda potrebno tudi vnaprej upoštevati vsa priporočila, ki so bila dana tekom notranje revizije.

Del presežka iz preteklih let (skupno 17.464,75 €) - odobreno s strani ustanoviteljic, je knjižnica porabila v letu 2023 za : računalnik HP, zaščitno ograjo na stopnišču ter sesalec Vorwerk VK (skupaj 3.647,98 €) za Knjižnico Mislinja ter računalnik HP, nalepke RFID za zaščito knjig- 72.000 kos (v višini 13.816,77 €) za Knjižnico Slovenj Gradec. Iz sredstev amortizacije pa smo za knjižnico Slovenj Gradec nabavili : računalnik HP, varnostne kamere s snemalno enoto, knjižne omare po meri na mladinskem oddelku, RFID čitalec z vmesnikom, ognjevarno omaro za arhiv kadrovske dokumentacije, otroške mizice s stoli za pravljične urice ter stropne luči v Knjižnici Pameče (skupaj v višini 11.628,47 €).

Finančno poročilo za leto 2023 izkazuje presežek prihodkov nad odhodki, v višini 27.150,31 €, ki zapade na MO Slovenj Gradec v višini 21.421,60 € in na Občino Mislinja v višini 5.728,71 €. Kumulativno – vključno s presežkom prejšnjih let znaša presežek 55.086,04 €. Po prenosu presežkov prejšnjih let znaša delež presežka, ki zapade na Mestno občino Slovenj Gradec 41.265,85 € in 13.820,19 € na Občino Mislinja.

Svetu knjižnice in ustanoviteljicama predlagamo, da občina Mislinja za knjižnico v Mislinji del presežka, ki zapade na njihovo občino nameni za nakup dveh računalnikov s pripadajočo opremo za potrebe uporabnikov. Predlagamo tudi postavitve paketomata pred poslovnim centrom Lopan.

V MO Slovenj Gradcu pa bi presežek ali del presežka, ki v skupni vrednosti znaša 41.265,85 € nameni za **prenovo pohištvene opreme**: preobleke prireditvenih stolov, menjave lamelnih zaves, menjave luči (že nekaj let jih menjavamo postopno - led paneli), **izdelavo napisa za oznako knjižnice** na stavbi PTC Katica, **sanacijo oken in beljenje sten** po zamenjavi strehe in kupole, ter **zamenjavo računalnikov in dokončevanje uvedbe RFID zaščite**, da bi le lahko v uporabo stekla čim prej – morda v roku dveh do treh let.

Zaključujemo, da je bilo leto 2023 za našo knjižnico poslovno uspešno ter da smo uresničili in presegli načrtan program in dejavnosti. Prav tako smo kot ustanova in kolektiv izredno veseli, da je v **anketi o zadovoljstvu občanov Mestne občine Slovenj Gradec**, ki jo je le ta izvedla v mesecu januarju 2024 Knjižnica Ksaverja Meška med devetimi ocenjevanimi podjetji oz. zavodi tudi letos po mnenju večine anketirancev v skrbi za občane ocenjena najbolje in so anketiranci med občinskimi javnimi zavodi in podjetji najbolj zadovoljni z delovanjem Knjižnice Ksaverja Meška, zaradi česar smo ponosni in veseli in nam bo to služilo tudi kot vodilo za naprej.

Poročilo pripravila:

direktorica Draga Ropič,
Univ. dipl. soc. kult, Univ. dipl. bibl.

Pojasnila k računovodskim izkazom

Knjižnice Ksaverja Meška Slovenj Gradec

za leto 2023

Kazalo

1. BILANCA STANJA NA DAN 31.12.2023	27
2. IZKAZ PRIHODKOV IN ODHODKOV od 1.1.2023 do 31.12.2023.....	31
2.1 IZKAZ PRIHODKOV IN ODHODKOV PO VRSTAH DEJAVNOSTI.....	36
3. OSTALI RAČUNOVODSKI IZKAZI.....	36
3.1. Izkaz računa finančnih terjatev in naložb.....	36
3.2. Izkaz računa financiranja določenih uporabnikov.....	36
3.3. Izkaz prihodkov in odhodkov po načelu denarnega toka.....	36
4. RAZPOREDITEV POSLOVNEGA IZIDA.....	39

Priloge:

- Bilanca stanja na dan 31.12.2023
- Stanje in gibanje neopredmetenih in opredmetenih osnovnih sredstev
- Stanje in gibanje dolgoročnih finančnih naložb in posojil od 1.1.2023 do 31.12.2023
- Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov od 1.1.2023 do 31.12.2023
- Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti od 1.1.2023 do 31.12.2023
- Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po načelu denarnega toka od 1.1.2023 do 31.12.2023
- Izkaz računa finančnih terjatev in naložb določenih uporabnikov
- Izkaz računa financiranja določenih uporabnikov

Zakonske osnove za sestavo računovodskega poročila:

- Zakon o zavodih (Ur. l. RS št. 12/91, 8/96, 36/00, 127/06)
- Zakon o javnih financah (Ur. l. RS, št. 11/11-UPB, št. 14/13, št. 101/13, št. 55/12, št. 96/15, 12/18)
- Zakon o računovodstvu (Ur. l. RS, št. 23/99, št. 30/02-ZJF-C, št. 114/06)
- Pravilnik o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava (Ur. l. RS št. 115/02, 21/03, 134/03, 126/04, 120/07, 124/08, 58/10, 60/10-popr., 104/10, 104/11, 86/19 in 80/19)
- Navodila o pripravi zaključnega računa državnega in občinskega proračuna ter metodologije za pripravo poročila o doseženih ciljih in rezultatih neposrednih in posrednih uporabnikov proračuna (Ur. l. RS, št. 12/01 do št. 102/10)
- Pravilnik o enotnem kontnem načrtu za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava (Ur. l. RS, št. 112/09, 58/10, 104/10, 104/11, 97/12, 108/13, 94/14, 100/15, 84/16, 75/17, 82/18 in 79/19)
- Pravilnik o razčlenjevanju in merjenju prihodkov in odhodkov pravnih oseb javnega prava (Ur. l. RS, št. 134/03, 34/04, 13/05, 138/06, 120/07, 112/09, 58/10, 97/12, 100/15, 75/17 in 82/18)
- Pravilnik o načinu in stopnjah odpisa neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev (Ur. l. RS, št. 45/05 do št. 100/15)
- Pravilnik o določitvi neposrednih in posrednih uporabnikov državnega in občinskih proračunov (Ur. l. RS, št. 46/03)
- Pravilnik o načinu in rokih usklajevanja terjatev in obveznosti po 37. Členu Zakona o računovodstvu (Ur. l. RS, št. 117/02, št. 134/03, št. 108/13)
- Pravilnik o pridobitvi pridobitne in nepridobitne dejavnosti (Ur. l. RS, št. 109/07, št. 68/09, št. 91/14)
- Slovenski računovodski standardi (Ur. l. RS, 117/06, št. 95/2015 z dopolnitvami in spremembami do št. 81/18).

Predpisi knjižnice:

- Odlok o ustanovitvi javnega zavoda Knjižnice Slovenj Gradec (Ur. l. RS, št. 27/2004, 80/2005, 60/2007, 47/2010, 69/2017)
- Računovodska pravila zavoda z dne 29.12.2023

1. BILANCA STANJA NA DAN 31.12.2023

Bilanca stanja je računovodski izkaz, v katerem je prikazano stanje sredstev in obveznosti do njihovih virov na koncu poslovnega leta. Sestavi se na osnovi bruto bilance (glavne knjige), ki je temeljna oz. sintetična poslovna knjiga. Podatki so v € brez centov.

SREDSTVA	31.12.2023	31.12.2022	Indeks 23/22
Dolg. sredstva in sredstva v upravljanju	774.464	818.550	94,6
Neopredmetena sredstva	2.897	2.897	100,0
Popravek vrednosti neopred. sredstev	2.897	2.897	100,0
Nepremičnine	1.279.883	1.279.882	100,0
Popravek vrednosti nepremičnin	578.100	539.703	107,1
Oprema in druga opred. osnovna sredstva	1.867.218	1.813.188	103,0
Popr. vrednosti opreme in drugih opred. sredstev	1.794.537	1.734.817	103,4
Kratk. sredstva in aktivne čas. razmejitve	103.790	88.415	117,4
Denarna sredstva v blagajni	296	225	131,6
Dobroimet. pri bankah in drugih finan. institucijah	69.489	58.347	119,1
Kratkoročne terjatve do kupcev	0	0	
Kratkoročne terjatve do uporabnikov	30.925	28.000	110,4
Kratkoročne terjatve iz financiranja	183	74	
Druge kratkoročne terjatve	2.000	821	243,6
Aktivne časovne razmejitve	897	948	94,6

	31.12.2023	31.12.2022	Indeks 23/22
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	878.254	906.965	96,8
Kratkoročne obveznosti in pasivne časovne razmejitve	48.704	43.015	113,2
Kratkoročne obveznosti do zaposlenih	40.930	31.108	131,6
Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev	7.252	8.222	88,2
Druge kratkoročne obveznosti iz poslovanja	179	320	55,9
Kratkoročne obveznosti do uporabnikov EKN	343	405	84,7
Pasivne časovne razmejitve	0	2.960	0,0
Lastni viri in dolgoročne obveznosti	829.550	863.950	96,0
Obveznosti za neopredmetena dolgoročna sredstva	774.464	818.550	94,6
in opredmetena osnovna sredstva			
Presežek prihodkov nad odhodki	55.086	45.400	121,3

Prilogi k bilanci stanja sta:

- Stanje in gibanje neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev
- Stanje in gibanje dolgoročnih finančnih naložb in posojil.

Knjižnica v letu 2023 ni dajala, niti ni prejela nobenega posojila.

POJASNILA K BILANCI STANJA

Bilanca stanja izkazuje stanje sredstev in obveznosti do virov sredstev po zakonu o računovodstvu in SRS.

Neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva

	31.12.2023	31.12.2022	Indeks 23/22
	774.464	818.550	94,6
Neopredmetena sredstva	2.897	2.897	100,0
Popravek vrednosti neopredmetenih sredstev	2.897	2.897	100,0
Nepremičnine	1.279.883	1.279.882	100,0
Popravek vrednosti nepremičnin	578.100	539.703	107,1
Oprema in druga opredmetena osnovna sredstva	1.867.218	1.813.188	103,0
Popravek vrednosti opreme in drugih opredmetenih OS	1.794.537	1.734.817	103,4

Bilanca stanja se je za leto 2022 popravila in sicer zaradi spremenjene računovodske usmeritve v računovodskem pravilniku glede na priporočilo revizorke. Popravki se nanašajo na dolgoročna sredstva in sredstva v upravljanju in sicer je bilo poročano stanje 841.395 €, popravljeno pa je 818.550 €. Posledično se je popravljalo tudi stanje opreme in drugih opredmetenih osnovnih sredstev in sicer poročano je bilo 1.813.134 €, popravljeno pa 1.813.188 €, ter popravek vrednosti opreme in drugih opredmetenih osnovnih sredstev iz poročanega popravka 1.711.918 € na popravljenega 1.734.817 €.

Dolgoročna sredstva in sredstva v upravljanju so realno manjša za 44.086 € glede na predhodno leto, kar predstavlja 5,4 % manjši znesek kot v popravljeni bilanci stanja leta 2022.

V knjižnici vodimo vsa neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva po inventarnih številkah v registru osnovnih sredstev, ki je usklajen z evidencami v glavni knjigi.

V letu 2023 smo za Knjižnico Slovenj Gradec in Knjižnico Mislinja nabavili novo opremo v skupni višini 29.093,22 €. Iz presežka prejšnjih let smo za Knjižnico Mislinja porabili 3.647,98 €, za Knjižnico Slovenj Gradec pa 13.816,77 €, iz postavke za amortizacijo s sredstvi od Mestne občine Slovenj Gradec smo porabili še 11.628,47 €.

Nabavili smo :

- Računalnik HP EliteOne 870 -1 kom, v višini 2.054,38 € (Knjižnica Mislinja)
- Sesalec Vorwerk VK200 višini 1.252,00 € (Knjižnica Mislinja)
- Zaščitna ograja stopnišča v višini 341,60 € (Knjižnica Mislinja)
- Računalnik HP EliteOne 870 – 2 kom, v višini 4.108,74 € (Knjižnica Slovenj Gradec)
- Varnostne kamere s snemalno enoto - 1 kpl, v višini 1.240,98 € (Knjižnica Slovenj Gradec)
- Knjižne omare po meri-mladinski oddelek- 1 kpl, v višini 1.396,90 € (Knjižnica Slovenj Gradec)
- RFID HF čitalec s programskim vmesnikom in modulom za knjižnice– 1kpl, v višini 1.306,25 € (Knjižnica Slovenj Gradec)
- RFID nalepke za zaščito knjig –72000 kos, v skupni višini 15.456,15 € (Knjižnica Slovenj Gradec)
- Ognjevarna arhivska omara 1 kom –, v višini 715,53 € (Knjižnica Slovenj Gradec)
- Otroške mizice s stoli- 10 kpl, v višini 439,89 € (Knjižnica Slovenj Gradec)
- Stropne luči 60/60-led paneli, v višini 780,80 € (Knjižnica Pameče)

Vsa izločena sredstva iz uporabe so bila brez sedanje vrednosti. Njihov odpis nima vpliva na rezultat poslovanja. V letu 2023 je bila izločena oz. odpisana oprema-drobni inventar na podlagi predloga in zapisnika inventurne komisije v skupni vrednosti 6.970,62 €. Odpisala se je zastarela in neuporabna oprema in drobní inventar, nekaj več odpisane opreme in inventarja je iz Knjižnice Podgorje, ki se je selila v nov prostor v prostorih znotraj OŠ Podgorje. Odpise so s sklepom soglasno potrdili tudi člani Sveta zavoda na 1. korespondenčni seji, ki je trajala od 24.1.2024 do 30.1.2024.

Nabavna vrednost je zmanjšana za amortizacijo, ki se obračunava po predpisanih stopnjah (Pravilnik o načinu in stopnjah odpisa neopredmetenih dolgoročnih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev) po metodi enakomernega amortiziranja. Obračunana amortizacija je evidentirana kot zmanjšanje obveznosti za sredstva prejeta v upravljanje in znaša dejansko v letu 2023 44.086,32 €. Zaradi narejenih popravkov je v bilanci stanja za leto 2022 bila premalo obračunana amortizacija in sicer za 22.844,79 € (od tega za 20.630,64 € pri Občini Mislinja in 2.214,15 € pri Mestni občini Slovenj Gradec). Pri uskladitvi medsebojnih terjatev in obveznosti za sredstva v upravljanju po stanju na dan 31.12.2023 je tako narejena uskladitev in sicer v skupnem znesku 66.931,11 €.

V letu 2023 je bilo nabavljeno knjižnično gradivo v višini 83.125,62 €, od tega smo nabavili knjižnega gradiva iz lastnih sredstev v višini 3.929,18 €. Na podlagi zapisnika o odpisu knjižnega gradiva za leto 2023 se je odpisalo oškodovano, zastarelo gradivo v skupni višini 51.218,07 €, od tega v Knjižnici Mislinja za 4.334,17 € ter v matični knjižnici in dveh ostalih enotah za 46.883,90 €. Skupna nabavna vrednost knjižnega gradiva na dan 31.12.2023 znaša 1.549.276,28 € in je enaka popravku vrednosti knjižnega gradiva.

Skupna vrednost dolgoročnih sredstev in sredstev v upravljanju na dan 31.12.2023 znaša 774.464,05 €.

Denarna sredstva v blagajni in na računih

	31.12.2023	31.12.2022	Indeks 23/22
Skupaj	69.785	58.572	119,1
Denarna sredstva v blagajni	296	225	131,3
Denarna sredstva na računih	69.489	58.347	119,1

Denarna sredstva v blagajni na dan 31.12.2023 so bila v višini 295,90 €. Dobroimetje na računu, odprtem pri UJP znaša na dan 31.12.2023 69.488,69 €. Stanje se ujema z zadnjim izpiskom podračuna št.136 na dan 31.12.2023.

Kratkoročne terjatve

	31.12.2023	31.12.2022	Indeks 23/22
Skupaj	34.059	29.105	117,0
Kratkoročne terjatve do uporabnikov EKN	30.925	28.000	110,4
Kratkoročne terjatve iz naslova obresti	183	74	248,0
Druge kratkoročne terjatve	2.000	821	243,5
Aktivne časovne razmejitve	897	948	94,6

Knjižnica izkazuje na dan 31.12.2023 kratkoročne terjatve do uporabnikov enotnega kontnega načrta v višini 34.059,24 €, in sicer:

- do Mestne občine Slovenj Gradec v višini 30.924,78 €
- kratkoročne terjatve iz naslova obresti v višini 183,38 €
- terjatve do ZZS- krvodajalstvo v višini 1.887,22 €, druge kratk. terjatve do zaposlenih 113,26 €
- aktivne časovne razmejitve za potrebe razmejevanja kratkoročno odloženih stroškov (vnaprej plačanih stroškov za naslednje obračunsko obdobje-naročnine revij in časopisov ter zavarovanje opreme) v višini 897,46 €.

Kratkoročne obveznosti in pasivne časovne razmejitve

	31.12.2023	31.12.2022	Indeks 23/22
Kratkoročne obveznosti in pasivne časovne razmejitve	48.704	43.016	113,2
Kratkoročne obveznosti do zaposlenih	40.930	31.108	131,6
Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev	7.252	8.223	88,2
Druge kratkoročne obveznosti iz poslovanja	179	320	55,9
Kratkoročne obveznosti do uporabnikov EKN	343	405	84,6
Pasivne časovne razmejitve	0	2.960	0,0

Kratkoročne obveznosti do zaposlenih v višini 40.930,26 € se nanašajo na obveznosti delodajalca za neto plače, nadomestila plač, prispevke in davke iz plač ter na izplačane plače, skupaj z drugimi stroški dela, vse za mesec december 2023 (izplačilo januar 2024).

Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev znašajo 7.252,11 €. Tukaj so zajeti vsi računi, ki se nanašajo na mesec december 2023 in še niso zapadli v plačilo. Knjižnica račune plačuje pravočasno.

Druge kratkoročne obveznosti iz poslovanja se nanašajo na odtegljaje iz poslovanja zaposlenih v višini 165,64 € in na obveznost za davek od dohodkov pravnih oseb v višini 13,87 €.

Kratkoročne obveznosti do uporabnikov enotnega kontnega načrta v višini 342,77 € se navezujejo na obveznosti za mesec december 2023 (Osrednja knjižnica Celje, Univerzitetna knjižnica Maribor, Ministrstvo za finance in Druga osnovna šola Slovenj Gradec).

Lastni viri in dolgoročne obveznosti

	31.12.2023	31.12.2022	Indeks 23/22
Lastni viri in dolgoročne obveznosti	829.550	886.796	93,5
Obveznosti za neopredmetena dolgoročna sredstva in opredmetena osnovna sredstva	774.464	841.395	92,0
Presežek prihodkov nad odhodki	55.086	45.400	121,3

Obveznosti za neopredmetena dolgoročna sredstva in opredmetena osnovna sredstva na dan 31.12.2023 znašajo 774.464,05 € in se nanašajo na Mestno občino Slovenj Gradec v višini 468.700,79 € ter na Občino Mislinja v višini 305.763,26 €. Stanje obveznosti za sredstva, prejeta v upravljanje, je usklajeno z obema občinama.

Presežek prihodkov nad odhodki na dan 31.12.2023 znaša v skupni višini 55.086,04 €, od tega zapade na Mestno občino Slovenj Gradec v višini 41.265,85 €, na Občino Mislinja pa 13.820,19 €.

Izvenbilančne evidence

Knjižnica na dan 31.12.2023 ne izkazuje izvenbilančnih evidenc.

Sredstva prejeta za knjižnično gradivo:

- Mestna občina Slovenj Gradec je v letu 2023 mesečno po dvanajstih na osnovi pogodbe št. 014-0001/2023-1 o financiranju stroškov poslovanja v letu 2023 nakazala sredstva v višini 37.953,44 €.
- Občina Mislinja je v letu 2023 mesečno po izdanih zahtevkih na osnovi pogodbe št. 02/2023 o financiranju stroškov poslovanja v letu 2023, nakazala sredstva v višini 12.685,00 €.
- Ministrstvo za kulturo je na osnovi pogodbe št. 3340-23-126045 o sofinanciranju in izvedbi nakupa knjižničnega gradiva v splošnih knjižnicah v letu 2023 nakazalo sredstva v višini 28.558,00 €.
- Za nakup knjižničnega gradiva v višini 3.929,18 € smo namenili lastna sredstva knjižnice, pridobljena od članarin in zamudnin.

Za nakup knjižničnega gradiva so bila porabljena vsa pridobljena sredstva iz omenjenih virov ter delno lastna sredstva knjižnice. Skupno se je nabavilo knjižnega gradiva za 83.125,62 €.

Sredstva prejeta za opremo:

- Mestna občina Slovenj Gradec je na podlagi soglasja k porabi presežka prihodkov nad odhodki po ZR 2022 odobrila nakup osnovnih sredstev v skupni višini 13.816,77 €. Na podlagi zahtevkov in odobrenih sredstev iz proračuna za leto 2023 je odobrila tudi sredstva za nakup opreme v višini 11.628,47 €.
- Občina Mislinja je v letu 2023 podala soglasje za porabo iz presežka prejšnjih let v višini 3.647,98 €.

Razporeditev presežka med občinama ustanoviteljicama

	31.12.2023	31.12.2022	Indeks 23/22
Mestna občina Slovenj Gradec	41.266	33.661	122,6
Občina Mislinja	13.820	11.739	117,7
Skupaj	55.086	45.400	121,3

V poslovnem letu 2023 izkazuje Knjižnica Slovenj Gradec presežek prihodkov nad odhodki v višini 27.217,32 €, z odbitkom obveznosti za davek od dohodkov pravnih oseb v višini 67,01 € pa 27.150,31 €. Skupni-kumulativni presežek, s prenosom presežka iz preteklih obdobj pa je na dan 31.12.2023 55.086,04 €.

2. IZKAZ PRIHODKOV IN ODHODKOV od 1.1.2023 do 31.12.2023

Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov je narejen v skladu z računovodskimi standardi in zajema celotno poslovanje knjižnice. Prihodki in odhodki knjižnice se priznavajo po načelu nastanka poslovnega dogodka, to je fakturirane realizacije. Vodijo se na analitičnih kontih glavne knjige v skladu s pravilnikom o enotnem kontnem načrtu po pravilih, ki veljajo za določene uporabnike. Rezultat poslovanja je znesek razlike med prihodki in odhodki tekočega leta. Podatki so v € brez centov.

IZKAZ PRIHODKOV IN ODHODKOV DOLOČENIH UPORABNIKOV	LETO 2023	LETO 2022	Indeks 23/22
PRIHODKI	618.868	561.883	110,1
Prihodki od poslovanja	618.868	561.883	110,1
Finančni prihodki	0	0	
Drugi prihodki	0	0	
ODHODKI	591.650	546.506	108,3
Stroški blaga, materiala in storitev	130.696	121.412	107,6
stroški materiala	28.072	35.782	78,5
stroški storitev	102.624	85.630	119,8
Stroški dela	457.025	420.529	108,7
plače in nadomestila plač	350.053	320.606	109,2
prispevki za socialno varnost delodajalcev	62.272	58.701	106,1
drugi stroški dela	44.700	41.222	108,4
Amortizacija	3.929	4.565	86,1
Drugi stroški	0	0	
Finančni odhodki	0	0	
Drugi odhodki	0	0	
PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI	27.151	15.377	
PRESEŽEK ODHODKOV NAD PRIHODKI	0	0	

PRIHODKI

Knjižnica Slovenj Gradec pridobiva prihodke za redno dejavnost in delovanje knjižnice in njenih enot od obeh občin ustanoviteljic in sicer od Mestne občine Slovenj Gradec ter Občine Mislinja.

Mestna občina Slovenj Gradec je mesečno po dvanajstinah, skladno s potrjenim proračunom, po pogodbi št. 014-0001/2023-1 o financiranju stroškov poslovanja Javnega zavoda Knjižnica Slovenj Gradec v letu 2023, nakazala sredstva za redno poslovanje v višini 479.720,16 € ter za nakup knjig 37.953,44 € in za osnovna sredstva iz amortizacije 11.628,47 € skupaj 529.302,07 €.

Občina Mislinja je na podlagi pogodbe št. 02/2023 o financiranju stroškov poslovanja Javnega zavoda Knjižnica Slovenj Gradec mesečno po dvanajstinah za plače in po zahtevkih za ostale stroške, nakazala sredstva za redno dejavnost v višini 121.428,5 €, ter za knjige 12.685,00 €, skupaj 134.113,50 €.

Prihodki knjižnice predstavljajo članarine, zamudnine za knjižnično gradivo, poškodovano gradivo v višini 15.759,00 €.

PRIHODKI	LETO 2023	LETO 2022	Indeks 23/22
Mestna občina Slovenj Gradec	479.720	437.823	109,6
Občina Mislinja	121.428	107.629	112,8
Prihodki knjižnice (članarine, zamudnine)	15.759	14.587	108,0
Drugi prihodki (obresti)	1.848	485	381,3
Drugi prihodki (vrač.kolek.zav.)	113	1.359	8,3
Drugi poslovni prihodki-odškodnine	0	0	
Zavod za zaposlovanje	0	0	0,0
SKUPAJ PRIHODKI	618.868	561.883	110,1

Drugi prihodki knjižnice v skupni višini 1.959,91 € so prihodki od vračil sredstev kolektivnega zavarovanja v višini 113,26 €, prihodki od obresti v višini 1.627,67 €, ter drugi prihodki (Ministrstvo za javni upravo) v višini 218,98 €.

ODHODKI

Knjižnica je v izkazu prihodkov in odhodkov za leto 2023 izkazala odhodke v višini 591.650,25 €. Odhodke predstavljajo stroški materiala, stroški storitev, stroški dela in amortizacija.

ODHODKI	LETO 2023	LETO 2022	Indeks 23/22
1.Stroški blaga, materiala in storitev	130.696	121.412	107,6
stroški materiala	28.072	35.782	78,5
stroški storitev	102.624	85.630	119,8
2.Stroški dela	457.025	420.529	108,7
plače in nadomestila plač	350.053	320.606	109,2
prispevki za socialno varnost delodajalcev	62.272	58.701	106,1
drugi stroški dela	44.700	41.222	108,4
3.Amortizacija	3.929	4.565	86,1
SKUPAJ ODHODKI	591.650	546.506	108,3

1. Stroški blaga, materiala in storitev**Stroški materiala**

	LETO 2023	LETO 2022	Indeks 23/22
Stroški materiala	28.072	35.782	78,5
Poraba plina, elektrika	14.095	23.982	58,8
Material za prireditve	5.252	4.533	115,9
Drugi stroški materiala (pisarniški mat., splošni,...)	8.725	7.267	120,1

Stroški materiala so v letu 2023 znašali 28.072,20 € in so za 21,5 % manjši kot v preteklem letu, kar je posledica trenutno nižjih stroškov pri elektriki (nižja tarifna cena in nižji davek-olajšave).

Stroški storitev

ODHODKI	LETO 2023	LETO 2022	Indeks 23/22
Stroški storitev	102.624	85.630	119,8
tekoče vzdrževanje	20.992	14.393	145,8
komunalne storitve, ogrevanje	36.417	36.400	100,0
telefon, internet, pošta	11.774	9.995	117,8
zavarovalne premije za objekte in opremo	2.385	2.378	100,3
plačilni promet in bančne storitve	165	162	102,0
strokovno izobraževanje	5.025	3.828	131,3
programski stroški-prireditve	6.547	4.847	135,1
varovanje zgradbe	2.124	1.959	108,4
študentsko delo	9.622	5.564	172,9
varstvo pri delu za zaposlene	2.011	2.275	88,4
druge storitve	5.560	3.827	145,3

Skupni stroški storitev so v letu 2023 v primerjavi z letom 2022 večji za 19,8 %. Večji so stroški vzdrževanja, izdatki namenjeni za strokovno izobraževanje, tudi potrebe po študentski pomoči so bile večje zaradi večjih bolniških odsotnosti. Podražile so se poštno storitve ter tudi telefon in internet. Stroški varovanja zgradbe so skoraj enaki, so pa precej nižji stroški obratovanja v Knjižnici Mislinja (elektrika, komunala in ogrevanje). Več se je porabilo tudi za izvajanje samega programa, saj so se tudi tukaj podražile storitve, prireditve, razstave, programi za otroke in mladino pa so se izvajali v polnem teku. Pod druge storitve štejemo izplačane sejnine članom sveta, stroške odvetniških storitev, izdatki reprezentanca, prispevek stavb. zemljišča, članarine ZSK, ter stroške raznih storitev za opravljanje dejavnosti. Tudi tukaj se je v primerjavi z lanskim letom poraba povišala.

Stroški dela

	LETO 2023	LETO 2022	Indeks 23/22
Stroški dela	457.025	420.529	108,7
bruto plače, nadomestila	350.053	320.606	109,2
prispevki na izplačane plače	62.272	58.701	106,1
od tega premije KAD	6.288	6.087	103,3
drugi stroški dela	44.700	41.222	108,4
regres za LD	17.850	17.792	100,3
regres za prehrano	18.606	14.836	125,4
prevoz na in iz dela	7.576	7.988	94,8
drugo (jubilejne nagrade)	668	606	110,2

Vsi stroški dela se nanašajo na redno zaposlene. V letu 2023 je bilo redno zaposlenih 14 delavcev. Zaradi dolgotrajne bolniške odsotnosti ene zaposlene, smo nadomestno zaposlili eno delavko na področju strokovnega sodelavca.

Vsi s plačami povezani stroški dela so izplačani na osnovi Dogovora o ukrepih na področju plač in drugih stroškov dela v javnem sektorju za leti 2022 in 2023.

Plače so obračunane na osnovi pogodb o zaposlitvi. Prispevki iz in na plače ter dohodnina so obračunani po predpisanih stopnjah in so odvisni od plač. Premije za kolektivno dodatno pokojninsko zavarovanje (KAD) so obračunane in plačane po predpisani lestvici za redno zaposlene. Povračila stroškov prevoza na in iz dela ter prehrane so izplačani glede na dnevne prisotnosti po Uredbi o višini povračil stroškov v zvezi z delom. Na letni ravni je opazen dvig stroška za prehrano (25,4 %), strošek za regres ostaja na isti ravni. V letu 2023 nismo imeli nobenega izplačila za odpravnine, bila pa je jubilejna nagrada za 30 let dela. Skupni stroški dela so v letu 2023 v primerjavi z letom 2022 za 8,7 % višji.

Amortizacija

	LETO 2023	LETO 2022	Indeks 23/22
Amortizacija	3.929	4.565	86,1

V letu 2023 smo obračunali amortizacijo opredmetenih in neopredmetenih osnovnih sredstev in oblikovali popravke v višini 156.305,16 €, za knjižnično gradivo v višini 79.196,44 €, za zgradbe v upravljanju v višini 38.396,48 €, opremo 16.367,72 € ter drobní inventar v višini 18.415,34 €. V breme obveznosti za sredstva prejeta v upravljanje smo pokrili amortizacijo v višini 152.375,98 €, v breme prihodkov pa v višini 3.929,18 €. Amortizacija v znesku 3.929,18 € predstavlja nakup knjižničnega gradiva iz lastnih sredstev.

Poslovni izid

Knjižnica je v izkazu prihodkov in odhodkov za leto 2023 izkazala pozitiven poslovni izid – presežek prihodkov nad odhodki v višini 27.150,31 €.

2.1 Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti

Knjižnica v izkazu prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti za leto 2023 izkazuje samo prihodke in odhodke za izvajanje javne službe. Izkazan je presežek prihodkov nad odhodki v višini 27.150,31 €.

3. OSTALI RAČUNOVODSKI IZKAZI

3.1 Izkaz računa finančnih terjatev in naložb

Knjižnica v letu 2023 ni imela finančnih terjatev in naložb, zato je obrazec prazen.

3.2 Izkaz računa financiranja določenih uporabnikov

Knjižnica se tudi v letu 2023 ni zadolževala. V izkazu računa financiranja določenih uporabnikov je prikazano povečanje denarnih sredstev na računu v znesku 11.299,14 €, ki je izračunano med prihodki in odhodki po načelu denarnega toka.

3.3 Izkaz prihodkov in odhodkov po načelu denarnega toka

Izkaz prihodkov in odhodkov po načelu denarnega toka služi spremljanju gibanja javnofinančnih prihodkov in odhodkov. Presežek prihodkov nad odhodki v tem izkazu je pozitiven in znaša 11.299,14 €.

IZKAZ PRIHODKOV - DENARNI TOK	LETO 2023	LETO 2022	Indeks 23/22
PRIHODKI			
Proračunski prihodki			
1. Redne dotacije MO Slovenj Gradec	476.796	437.823	108,9
2. Knjižnično gradivo- MO Slovenj Gradec	37.953	36.848	103,0
3. Dotacije MO SG -amortizacija	11.628	6.532	178,0
SKUPAJ MO Slovenj Gradec	526.377	481.203	109,4
1. Redne dotacije O Mislinja	121.429	107.629	112,8
2. Knjižnično gradivo- O Mislinja	12.685	12.262	103,4
3 .Investicije v opremo , sofinanciranje	0	0	
SKUPAJ O Mislinja	134.114	119.891	111,9
1. Ministrstvo za kulturo-razpis za knjige	28.558	27.531	103,7
2. Proračun države-covid-19		185	
SKUPAJ MINISTRSTVO	28.558	27.716	103,0
Skupaj proračun- redna dejavnost	689.049	628.810	109,6
Nejavni prihodki			
1. Članarine, zamudnine	15.759	14.587	108,0
2. Druga plačila	3.096	1.585	195,3
3. Javno delo	0	0	0,0
Nejavni prihodki	18.855	16.172	116,6
SKUPAJ VSI PRIHODKI	707.904	644.982	109,8

Skupni prihodki po denarnem toku so v letu 2023 večji od prihodkov v letu 2022. Gre za večje redne dotacije MO SG, pa tudi Občine Mislinja, predvsem zaradi večje mase denarja pri plačah. Večja so tudi lastna sredstva, prihodki od članarin in zamudnin. V letu 2023 znašajo skupno 15.759 €.

IZKAZ ODHODKOV - DENARNI TOK	LETO 2023	LETO 2022	Indeks 23/22
ODHODKI			
Plače in drugi izdatki zaposlenim	389.740	358.444	108,7
1.Plače in dodatki	334.848	304.405	110,0
2.Regres za letni dopust	17.850	17.792	100,3
3.Povračila in nadomestila	26.063	27.036	96,4
4.Drugi izdatki zaposlenim (RDU)	10.979	9.817	111,8
Prispevki delodajalcev za socialno varnost	61.855	58.283	106,1
1. Prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje	30.591	28.444	107,5
2. Prispevek za zdravstveno zavarovanje	24.452	22.601	108,2
3. Prispevek za zaposlovanje	240	227	105,5
4. Prispevek za starševsko varstvo in poš.pri delu	344	318	108,2
5. Premije kolektivnega dodatnega pok. zavarovanja	6.228	6.087	102,3
Izdatki za blago in storitve za izvajanje javne službe	215.917	205.461	105,1
1.Pisarniški in splošni material in storitve	28.788	22.288	129,2
2. Posebni material in storitve (knjiž.gradivo)	83.089	81.308	102,2
3. Energija, voda, komunalne storitve in komunikacije	54.200	63.979	84,7
4. Izdatki za službena potovanja	2.224	2.736	81,3
5. Tekoče vzdrževanje	17.721	14.066	126,0
6. Drugi operativni odhodki	29.895	21.084	141,8
Investicijski odhodki	29.093	12.560	231,6
1. Nakup opreme	29.093	12.560	231,6
2. Nakup drugih osnovnih sredstev	0	0	0,0
3. Investicijsko vzdrževanje in obnove	0	0	0,0
SKUPAJ VSI ODHODKI	707.904	634.748	111,5
PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI	11.299	10.234	110,4

Skupni odhodki po denarnem toku so v letu 2023 za 11,5 % večji, v primerjavi z odhodki v letu 2022.

Denarna sredstva na podračunu pri UJP so se v letu 2023 glede na leto 2022 dejansko povečala in sicer:

- Stanje na računu na dan 31.12.2022 je bilo 58.346,99 €

- stanje na računu na dan 31.12.2023 je bilo 69.488,69 €.

Razlika je povečanje sredstev na podračunu pri UJP za 11.141,70 €.

4 RAZPOREDITEV PRESEŽKA

Rezultat poslovanja tekočega leta je skupni kumulativni presežek prihodkov nad odhodki v višini 55.086,04 €. Na podlagi 19. člena Odloka o ustanovitvi javnega zavoda Knjižnice Ksaverja Meška Slovenj Gradec knjižnica presežek razporedi v skladu z zakonom po predhodnem soglasju ustanoviteljev.

Na podlagi 18. člena Odloka o ustanovitvi javnega zavoda Knjižnice Ksaverja Meška Slovenj Gradec, se presežek razdeli skladno s soustanoviteljsko pogodbo in sicer Mestna občina Slovenj Gradec v deležu 78,90 % in Občina Mislinja v deležu 21,10 %.

Knjižnica izkazuje v bruto bilanci na dan 31.12.2023 naslednjo razporeditev presežka:

LASTNI VIRI IN DOLGOROČNE OBVEZNOSTI-RAZRED 9

Konto 980000- Obveznosti za sredstva prejeta v upravljanje od Mestne občine	468.700,79 €
Konto 980100- Obveznosti za sredstva prejeta v upravljanje od občine Mislinja	305.763,26 €
Konto 985000- Presežek prihodkov nad odhodki Mestna občina	41.265,85 €
Konto 985001- Presežek prihodkov nad odhodki Občina Mislinja	13.820,19 €
Skupaj razred 9	829.550,09 €
Skupaj razred 0	774.464,05 €
Razlika (R9-R0) je	55.086,04 €

Pojasnila sestavila računovodkinja, univ. dipl. ekon.
Lidija Uršnik